

A Mecseki Karsztkutató Csoport 2002. Évi Jelentése

Összeállította: Rónaki László csoportvezető

Attekintés

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságától a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztály tagjaként kért és kapott kutatási engedély alapján dolgoztunk.

Tevékenységünket rögzítő eseménynaptár a munkákkal kapcsolatos személyek nevének dokumentálását és a tevékenységek részletezését tartalmazó A/5 formátumú több mint 30 év anyagát magában foglaló iratgyűjtőkben lefűzött munkajelentések meglétéről is ad információt. Ez a csoport vezetőnél fellelhető.

Az eseménynaptár nem tartalmazza az irodai munkák (publikációk-szakdolgozatok, jelentés készítések, kisebb adminisztráció) és a kutatáshoz szükséges mellék tevékenységek (anyag beszerzés és szállítás stb.) történéseit.

Esemény naptár

(A munkajelentés készítőjének nevét aláhúzva dőlt betűkkel irtuk. Egyéb –nem jelölt- forrás Rónaki 12.sz. terepfüzete. A kutatási dátumok kivastagítva.)

- Jan.1. A Mecsek Egyesület titkárának (Bóday Miklós) lakására Rónaki által szállított MKCs anyagok átadása. (A 2000 évi jelentés, a 2001 évi előzetes jelentés és a hozzá csatolt 2002 évi terv, valamint a költségvetés.)
- Jan.5.(9,30-14,00) Évkezdő csoportgyűlés. Résztvevők: Gál György, Gál Benedek, Glöckler Gábor, Róth Antal, Rónaki László (kimentését kérte 6 fő.)
Majd 19.00-21.00 órakor a M.E. irodájában Gál Gy.- Rónaki L. megbeszélést folytatott Tarnai Tamással egy szegedi tagtársának jelenlétében a felmerült nézeteltérések rendezésére: eredménytelenül. (A pályázati pénz 2001 évi elosztását –ami 50 e./250 e.Ft a javukra igazságosnak véli, továbbá a ME.BO. felépítését nem az önálló csoportok működésében, csak a ME-i tagok által képviselve képzeli megoldásként, ami viszont számunkra ugyancsak nem elfogadható.)
- Jan.13. Spirál-víznyelő-bg.-ban aneroid műszeres mérések és fotó dokumentálás. Glöckler Gábor, Antal Márta, Németh Kornél (utóbbi gk-jával)
- Jan.18. Keszüből Rónakival aggregátor beszállítás Gál Gy.-g.kocsijával. Felszínen Becze László, Szederkényi Nándor.
- Jan.19. Gálné g.kocsival Szarazkútra szállította Rónakit a felszereléssel és Bence fiával, ahová már megérkeztek Meizinger Máté kocsijával Nagymányokról Glöckler G, Róth A. és Antal Márti, majd gyalogosan Balázs László és Szederkényi Nándor. A bg-1.-2.szifon mögötti sóderes lejtőjén zsákolás, deponálás és szelvény bővítés volt, továbbá a kábelek szerelvényezése és a felszínen újabb nyelő ásását kezdte Balázs L.
- Jan.20. Szuadó környéki terepbejárás Gál Gy., Gál B., Rónaki L., Balázs L. A többiek –mint előző nap- lent dolgoztak a Spirálban. Időközben Tarnai Tamás és Kéki Anti vezette 5 szegedi leereszkedett a munkahelyre barlangi mentőszolgálati gyakorlatként.
- Jan.23-26. Miskolc Egyetem „Karsztvíz kutatás Magyarországon” Konferencián Rónaki részvétele hozzászólással.
- Jan.30. DDNPI-nál jelentés és az engedélykérelem leadása. Havasi Ildikóval megbeszélés a pályázati lehetőségekről.
- Jan.31. Magy.Geol.Szolgálat.-nál a Spirál belétrázásának pályázatával kapcsolatos megbeszélés Rónaki- Kléri István között.
- Febr.4. DDNPI-nél pályázat megbeszélése.(Rónaki-Havasi)
- Febr.7. Specht Jánost lakásán felkereste Rónaki a pályázat műszaki tervének összeállítása miatt.
- Febr.15. ME.-be a pályázathoz szükséges adatokért ment Rónaki, majd a DDNPI-hoz (Havasi I.).
- Febr.16. Specht-től a találkozás során megkaptuk a költségvetést a terv dokumentációval.
- Febr.18. Havasi-Rónaki pályázat ügyben adatokért a ME.-ben volt.
- Febr.19.-20. DDNPI-nál Havasival Rónaki összeállította a pályázati dokumentációt.
- Febr.21-22. Rónaki - Bóday beszerzi a pályázathoz szükséges banki igazolást, majd a ME-ben Molnár Edittel (ME irodai titkármű) elkészített további iratokat Rónaki az erőműhöz vitte elnöki aláírásra a sürgős továbbítás miatt.(Ld. melléklet.)

- Febr.24.** Balázs László és Becze László folytatta a Körtvélyes –II. sz.zsomboly bontását (1 m-el haladtak a szikla akadályig.)
- Febr.27.** Mecsek Egyesületben közgyűlés során Rónaki felvetette a csoportunkat ért sérelmeket.(Hozzászólásának teljes szövegét a reagálásokkal kiegészítve csatolta a jegyzőkönyvhöz ami az irodában bárki számára elérhető. Ld. mellékletek.)
- Márc.11.** Bp-en Rónaki részvétele a MKBT választmányi ülésén.
- Márc.15.16.17.** A Spirálnál az előző héten vandálok által felgyújtott és leégett „jurta” üszkös maradványainak elbontása, majd Somogyi Zoltán kerületi erdész segítségével Nemes Balázs irányítása mellett – aki Bp-ről jött gk.-val sógora fiával Galán Misivel- újabb menedék megépítését kezdtük. Közben a Spirál-nyelőben is folyt a munka aggregátor segítségével, melyet Gál Gy. szállított Rónakival a helyszínre. További résztvevők: Meizinger Máté (gk-val) Glöckler G., Antal M., Gál Bence (Spirálban dolgoztak) Szederkényi N. és Balázs L., majd Pónya Peti gk.-val hozta Hódi Gábort és Molnár Krisztiánt. Az első éjszakát már a fél tetővel elkészült „Tonhenzs”-nek becézett esőbeállónkban lehetett tölteni. Másnap Róth Anti családotól érkezett Halák Miklóssal, majd Kátai Levente Nemes Balázs feleségével csatlakozott a táborozókhoz. A Pécsi Rádió riportere interjút készített Rónakival. Balázs L. a Spiráltól 100 m-re lévő –később kislányárról Aliz töbör munkahely elnevezésű- nyelőt bontotta kb 2 m³ föld kitermelésével.
- A Spirálban a szelvény tágítás a szifon mögötti járatban időközben sikerrel járt és A.Márti átjutott az üregbe.(Ez még az előző évi új feltárásként van nyilvántartva.) G. Gábor fotókat készített a harmadik nap befejező aktusaként a munkahelyről.
- Ápr.6.** Spirál-bg.-ban Glöckler Gábor által készített rozsdamentes töcsavarokat építettek 8 munkaórával az ereszkedési útban az új Hilti segítségével Németh Kornél, Gál Bence, Szederkényi Nándor segítségével míg a fekszínen az aggregátor-telefon kezelést Gál Gy., Rónaki L. végezte. Közben Balázs L. lányával és Szederkényi kisfiával Bálinttal az Aliz töbörben ástak.
- Ápr.20.** Bp.-en MKBT közgyűlésen többek között Ránakit is köszöntötték és emléklappal tisztelték meg ez évi 70 éves születésnapja alkalmával.
- Ápr.21.** Balázs L. a Magasles kettés-zsomboly bejáratát tágította.
- Ápr.25.** Balázs L. leánya és Becze L. az Aliz-töbör bontását folytatták.
- Ápr.26.** Mecseki túrára érkezett Ézsias György (Travi) vezetésével a Bp-i Prométeusz Bg.kut. Egyesület több tagja kalauzolásunkat és szállás biztosítást kérve.(Orfűn a Gubacsos kulcsos háznál sátor tábor. A szegedi és a Pro Natura csoportokkal felvett kapcsolat révén a barlangtúrák szervezése megtörtént.)
- Ápr.27.** Spirál-ban Glöckler Szederkényivel és Róth-al az új nit fülek felszerelése után a szifon vízében 2 órát töltve igyekeztek annak végleges lecsapolását a Hilti fúró segítségével megoldani, egyúttal az átbújót szélesítették. Felszínen Rónaki-Gál Gy. (Utóbbi gk.-val az aggregátort is szállította.) biztosított.
- Ápr.28.** Balázs László Becze Lacival felderítő túrán a korábban megtalált Magaslesi egyes és kettés zsombolyokat keresték fel, majd Besze 9 m valamint 13 m mélységig lejutott.
- Máj.7. 21.** Kerényi János alpolgármester úr felkeresése támogatási ügyben sikerrel.
- Máj.12.** Spirál-barlangban Glöckler G. Németh Kornél és Róth A. a Verecke terembe festéket szállított, majd az 1.sz. szifon hátoldalát szélesítették és a 2.számút felszámolták. A felszíni biztosítást Rónaki végezte a telefon és az aggregátor kezelésével.
- Máj.15.** A „T-1” (Tettye) fúrás festésénél dr.Böcker munkájában Rónaki részvétele.
- Máj.18.** Spirálban a 2. szifon tágítási munkáit folytatták Glöckler G., Gál B., Antal M., Róth A. Az aggregátort kiszállította Gál Gy., Kezelve Balázs Laci.
- Máj.26.** Balázs László magányos túrán a Négylevelű-zsomboly ásása során 1.7 m-ig jutott. Glöckler Németh és Róth társaságában a Vízmű-nyelő és a Korall-zsomboly bejáratát és festését végezték.
- Jún.2.** Balázs L. a Mésztofás –zsomboly bontásába kezdett a Négylevelű mellett. A 0.5 m után 6 m-ig belátható függőleges aknáig jutott.
- Jun.3.-10.** Rónaki felkereste támogatás ügyében Papp Béla alpolgármester urat sikerrel.
- Jún.8.** Balázs Beczével a Mésztofás-zsombolyt és a Négylevelűt bontotta. A Mésztofásban 2 m mélységben a szelvény tágítás során bekövetkezett omlás az aknát eltömté.
- Jún.15.** Balázs L. Aliz kislányával és Becze L.-val a Négylevelű-zsombolyt tovább bontotta, míg Becze le nem jutott a megnyílt lyukon mintegy 4 m mélyen lévő terembe aminek aknaszerű folytatását egy szikla zárja.

- Jún.16.** Glöckler Róth A.-val a szifonok mögötti végponton végzett szelvény tágitást a Spirálban, miközben Gál Gy. által kiszállított aggregátort Rónaki és Glöcklerné kezelte. Becze L. és Balázs L. a Négylevelűben tevékenykedett.
- Jún.23.** Spirál bg-hoz Gálné Bence fiával Trabival kiszállította Rónakit, majd a többiek Németh Kornél kocsijával érkeztek. A Spirálban Glöckler G., Antal M. Gál B. Németh K. dolgoztak és fotó dokumentációt készítettek a Homokozó terem után a hasadékon átjutva.
- Jún.26.** Balázs L. Szederkényi Néndorral a Négylevelű-zsomboly boltozatos termét rézsútosan félig kitöltő törmelékes föld kitermelését kezdték mintegy 100 vödör anyag kiszállításával. A vázrajz szerint a bejáratnál Ny-ra van a folytatást jelentő akna, mely felett a felszakadásból lehullott sziklák zárják el a nyílást.
- Jun.24.** ME.-ben Bódayval megbeszélés az alpolgármesteri támogatások tárgyában.
- Jún.28.** A következő heti tábor előkészületei Rónaki L.-Gábor O.(Felszerelés-aggregátor szállítás Keszü-Dunaszekcső és a szállás-étkeztetés intézése.)
- Júl.1-7.** Dunaszekcsőn a múzeumi támogatással szervezett kutató tábor a Várhegy szakadék falában lévő Töröklyuk régészeti feltárására. A feltárt terület 20 m², akitemelt törmelék 25 m³, a 17,5 m hosszan feltárt folyosó végén 12 m mély aknából további feltárára váró járat kezdet van.(A részletes jelentés 5 oldalon rajz mellékletekkel csatolva.) Résztvevők: Gábor Olivér, Rónaki László, Kéki Antal, Pónya Péter, Gáti Csilla, Kistót Gábor, Szingler József, Gasz Tamás, Kléri Zsuzsa, Molnár Krisztián, dr.Temesi Judit, Tóth László, Szajcsán Éva, dr.Káta Levente, Bíró Zsolt, (Ld. Mellékletek)
- Júl.8.** A Polgármesteri Hivatalban Rónaki a támogatási pénz ügyében intézkedett.
- Júl. 14-20.** Gál György családotól (neje, Bence és két lánya) a Graz környéki hegyi túrán négy csúcs (1263 – 1720 m tfm.) megmászása és az 1 km hosszú Drachenhöhle (barlang) bejárásával töltött élmény dús-hetet.
- Júl.15.** ME.irodában Dezső J.-ek elszámolásra számlák átadása R.L.
- Júl.19.** A Polgármesteri hivatalba visszaérkezett a ME elnökétől az aláírt támogatási megállapodás.(Személyesen érdeklődött R.L.) A pénz átutalás sajnos csak szeptember végére várható, amit a tagság a Hilti vásárlásra kénytelen volt megelőlegezni.
- Júl.23.** Lovász professzor úr személyesen eljuttatta Rónakinak –mint egyik előadónak–az egyetemen előző év december 4.-én tartott Szabó Pál Zoltán emléküléről kiadott könyvet.(Könyvismertetőt ld. ME. Hírlevél 2002 IV. negyedév)
- Júl.26.** Pónya Péter (Zitü) által összehozták délután a sztonhendzs-nál gyülekeztek sáortábort verve, vadpörkölt vacsora mellett tervezve a következő napok programját. Résztvevők: Zitü – aki a főznievalót hozta- az MKCs részéről még Gábor Olivér, dr.Káta Levente, Haiser József lányaival, a Pro Naturától Szatyor Miklós, Balog András, Falusi Boglárka, továbbá a múzeum régészei dr.Pozsárkó Csaba, Szajcsán Éva, Gáti Cilla.
- Júl.27.-28.** Spirál kutatás. Rónaki L.-Gál Gy. Keszüből aggregátor kiszállítás, telefon kapcsolat kiépítés, az előző napon érkezettekkel megbeszélés, majd Glöckler G. csapata (Antal M, Halák Miklós, Szederkényi N.) leszállt a „Reménytelen-szifon” bontására, és az átjáró tágitására. A szifon fölötti kürtöt 10 m magasságig kimászták és nitnek lyukat fúrtak. (Fotók G.Gy.) Felszínen Becze L. az aggregátort kezelte. Másnap további leszállók: Németh Kornél, Tobi József, Csapó Ferenc. A meleg ételek elkészítését Zitü és Glöcklerné vállalta.A Zitü csapata a Szarazkúti-nyelő ikerlyuk bejárat szakaszának bővítésén dolgozott, mely a Szarazkúti I.sz.víznyelő mellett van és csak most érte el a bg. minősítést. (Pónya P.-Zitü-rajzvázlatot is mellékelte a jelentéséhez.) Munka után látogatást tettek a Mészégető- és a Vízfő-bg.-ban.
- Júl.30.** Balázs L. leányával és Szederkényi N.-al a Négylevelű-zsombolyt tovább bontotta. Mintegy 40 vödör törmelék kitermelésével még sajnos nem sikerült az aknát lezáró igen súlyos kötömbök alá bejutni. Az emelő és a véső csődöt mondott.
- Aug.14.** Rónaki – Gál meghallgatása a ME-i bizottság (Bóday M, Mendl L, Baumann J.) által a közgyűlésen felvetett problémák orvoslása miatt.(Ld. mellékletek !)
- Aug.21.** Pónya P. családotól és Nemes Balázs ugyancsak családotól Abaligeten a Szatyor M. által vezetett denevér megfigyelő táborban tett látogatást.
- Szept.3.** Terepbejárás volt a Mandulás-kempingnél Vass Béla és Hidasi János társaságában Rónakival a Tetye-forrás vízgyűjtő területének lehatárolási vizsgálatának tervezése ügyében.
- Szept.3.** Víznyomjelzés a kemping területén ásott árokban az ENVICOM kivitelezésében Hidasi János vezetésével. Külső jelenlevők: Vízműtől Vass B, Vizigtól Berényi Ü.I. és még R.L.
- Szept. 8.** Balázs László terepbejárás során a Körtvélyes-völgyben a patak elnyelődését vizsgálva munka jelentésében három pont leírását adta. (Közülük az egyik É-D-i litoklázis mentén alakult ki.)
- Szept.10.** Mendly Lajos úrnak átadtam a ME Évkönyvébe és a Hírlevélbe szánt írásaimat floppyn a Pécsi Vízműben találkozáskor egy MTESz rendezvényen, majd a korábbi telefonon történt kérésére

- felkerestem a Fölrjai Intézetben Lóczy Dénes professzort a Ny-mecseki karsztra vonatkozó adatszolgáltatás ügyében.
- Szept.19. Megérkezett a ME-ben augusztusban történt meghallgatásunk jegyzőkönyve és a Tarnai féle MEBO szabályzat, valamint a kutatási szabályzat, kérve elfogadásukat. Elküldtem Gál Gy.-nak, hogy ezt részleteiben a tagsággal e hét végi kutatási összefoglalón megbeszéljük.
- Szept.20. Munkahelyén felkeresve a ME titkárát Bóday urat, sikerült a korábban elszámolásra leadott –de a ME irodájában eltűnt- számlák 2700 Ft-ját felvenni, majd a Polgármesteri Hivatalban megtudtam, hogy a támogatásunkra még májusban kért és szerződésben biztosított 40 – 40 = 80 e.Ft. átutalása a ME.-i számlára megtörtént, mely összeget saját zsebre Hilti vásárlásra már elköltöttünk. A késedelem oka, hogy a Rónaki által aláírt szerződést az egyesületi elnök aláírása miatt újra írták.
- Szept.22. Gál Gy.-el Rónaki az aggregátort kiszállította a Spirálhoz. Velük a kocsiban jött a Pro Naturától Fodor István. Nagymányokról Németh Kornél hozta *Glöcklert*, Róthot és újabb csoport tagunkat Csapó Ferencet. Gyalog jött ki Balázs L., akivel az aggregátor kezelést biztosítottuk, miközben lent az 1.(befolyó-) a 3.(sóderes-) és a 4. (végponti-un.Reménytelen) szifonok szelvényének tágitását végezték.(A kötélpálya szikla omlás által a kiszálláskor megsérült. Ezért kötélcserére van szükség !)
- Szept.24. Leszállás előtt Rónaki ismertette a ME-től érkezett írásbeli anyagokat, melyeket a jelenlévők nem tartottak elfogadhatónak. A ME Választmányának elutasításra javasolták e tervezeteket. Bóday titkár úr hivatalában Rónaki átadta a választmányhoz írt válasz levelet és átvette az alpolgármesterektől kapott támogatási pénzt.
- Szept.25. Szarka Rudolf geofizikai méréseiről elkészült térképeket adott át Rónakinak a felszín alatti áramlások vonalas ábrázolásáról, cserébe a márciusban szerkesztett izohipszás térképét kapta, a további mérések tervezési alapjaként.
- Szept.27. A ME-be a Hírlevélbe Rónaki által szánt írásk leadása. Tegzes Z. Rónakitól a Spirálba tervezett mentő gyakorlathoz való hozzájárulás miatt telefonált. Helyette a Remény-zsombolyt ajánlottuk, ahol munkahelyünk zavarása és az időpont egyeztetése nélkül bármikor tevékenykedhetnek.
- Okt.4. Rónaki elkészítette a Barlangkutatók Szakmai Találkozójára tervezett előadásának anyagát és bejelentkezett ehhez az MKBT-nek küldött levélben.
- Okt.6. Az Origó Ház udvarán felállított kopjafáknál tartott gyásznapra megemlékezésen összegyűltekkel Rónaki L. Szarka Rudolfal vett részt.
- Okt.10. Az Origó Egyesületnél megbeszélést folytatott Rónaki és Gál az elnökkel, Kis Varga Istvánnal, az alapítványi elnökkel Patton Gáborral, Lebedy János és Láng Ádám jelenlétében az MKCs-vel történő együttműködés lehetőségeiről.
- Okt.12. Gál Gy. az aggregátorral Rónakit kiszállította a Szarazkúti I.-víznyelőhöz, ahol már türelmetlenül várták a gép megérkezését a munka folytatásához Pónya Péter, Bp.-ről Nemes Balázs dr.Káta Levente és Szajcsán Éva, valamint Kéki Antal és Szatyor Miklós. Az időjárásra tekintettel telefonon lemondták érkezésüket Glöcklerék. Így még délelőtt hazament Balázs és Becze. Egész nap szelvény bővítési munka volt. A Kis Fáni-lyukat az útfenntartók betemették, mint azt észleltük. A csapat egy része a Tonhensz-ben éjszakázott.
- Okt.13. Gál Gy. vitte gk-val Rónakit a Spirálhoz, majd megérkezett *Glöckler Róth* Csapó F. kocsiján. Paksról elhozta Bán Ferencet a tolnai Tabi József. A Spirálban a Labirintus szelvény bővítését végezték, míg Nemes, Káta és Szajcsán a Szarazkúti ikerlyukban tevékenykedtek. Az aggregátort Gálné-Ildikó- szállította Pécsre 17 óra után.
- Okt.15. Rónaki a Hilti számlát Bódaynak munkahelyén átadta.
- Okt.17. Rónaki Bp-en az MKBT választmányi ülésen vett részt és előzőleg a Hiltihez fűrészfűrész beszerzést intézett.
- Okt.23. Origó Ház kertjében az 56-os októberi forradalom emlékére rendezett megemlékezésen a csoport részéről a vezető részvétele.
- Okt.29. Bóday munkahelyén Rónaki számla elszámolása.
- Nov.2. Spirálhoz az aggregátort Bencével és Rónakival Gál Gy. kiszállította, majd *Glöckler G.*, Róth A., Németh K., Halák M., Szederkényi N. leszálltak a szelvény tágitási munkák folytatása miatt és a felmérés fix pontjainak elhelyezését Hilti szögbelevővel megkezdeni. Az esőbeálló egyik tartó gerendája megpedt, így szükségessé vált két Y oszloppal alátámasztani, és a fedetlen részt fóliával burkolni. Gál Gy. stífűrészszel ülő rönköket is készített.
- Nov.3. Az Aliz-töbör mélyítő tovább bontását mintegy 50 cm előrehaladással *Balázs László* Péter fiával és Szederkényi Nándorral tovább folytatta. Közben a bográcsban pulyka paprikás főtt Máté Ági és Balázs Aliz közreműködésével.

- Nov.5. A Mecsek Egyesület Története Városházai könyvbemutatót követően a Sportszövetségben Baronek J. által irányított megbeszélés során a „megállapodás” aláírása Rónaki által.(Ld.melléklet)
- Nov.8. Teca mama vendéglőjében a MKCs 30 éves fennállásának megünneplése 52 résztvevővel.(Ld. melléklet.)
- Nov.15-16-17. Miskolcon az MKBT rendezvényen Rónaki részvétele és előadása.(A Mecsekben feltárással váró még ismeretlen barlangfolyosók felszíni kijelölése. Nyomatásban megjelenik a konferencia kiadványában és a ME.Évkönyvében)
Átadták a Cholnoky pályázat díjazottjainak –köztük Rónakinak- az emléklapokat. (Ld. melléklet.)
- Nov.16 A körtvélyesi völgyben Balázs L. által korábban talált arasznyi nyelő nyílást megbontotta Becze Laci és Fodor István társaságában.. A munka során egy É-D-i irányú 20 cm széles litoklázis tárult föl 2 m mélyen álfenékkel, melyet husánggal sikerült átútni.
- Nov.23. Balázs L és Becze L. munkája nyomán utóbbi 2 m mélyre jutott a körtvélyesi litoklázisban, melynek szűkületét bontották.
- Nov.23-24. Budapesti barlangtúra Glöckler G. szervezésében. További résztvevők: Antal M., Csapó F., Gál B., Halák M., Mihovics G., Németh K., Róth A., Szederkényi N., Tobi J.
A Szemlőhegyi-bg-ban és a Mátyáshegyi-bg-ban a túravezetést és a szállást Kiss Jenő biztosította.
- Nov. 26-28-29. A ME.-ben az Évkönyvbe szánt anyagokat a csop.vez leadta, majd szerkesztési munkákat végeztek Baronek J.-Rozvány Gy és a titkárnő Matyiné Rita segítségével.
- Dec,1. Balázs L.Becze L. és Lotz Tamás társaságában Rónaki végigjárta a Körtvélyesi völgyet a három újabb nyelő (ld.szept.8.) megtekintése miatt. A Litoklázis-nyelő tovább szélesítése után Becze és Lotz kötélhágcsón próbált lejutni, de csak 4 m-ig sikerült.
A Huzatos-zsombolyba is leereszkedtek mintegy 18 m-ig. Itt további munkára van lehetőség. Végül a Lóri felé vezető erdészeti út menti töbrök bejárására került sor.
- Dec.7-8 Gál Gy.az aggregátort Bencével és Rónakival a Spirálhoz szállította. Németh Kornél kocsijával Antal Mártit, Róth Antit és Glöcklert hozta ki, míg Meizinger Máté (Veszprémből) a szivattyút hozta (a szekszárdi) Csapó Ferivel. Szederkényi Nándi busszal érkezett. A Reménytelen-szifon leszívásával sikertelenül próbálkoztunk szombaton. Az aggregátort Rónaki kezelte. A büdöskúti turista házban éjszakáztak a vasárnapi munkavégzők: Glöckler, Antal, Róth, és Csapó. A szifon leszívási kísérlet 2 órás üzem során (kifogyott az üzemanyag) ismét eredménytelenül végződött, így csak a szifon nyílást bontották előző nap a Hiltivel.
Az aggregátort és a vasárnapi műszakot teljesítőket Gál György szállította haza.
- Dec.23. Negyvenegy MKCs tag számára üdvözlő levél és meghívó elkészítése (a januári évkezdő csoport összejövételre) és továbbítása a csop.vez részéről.
- Dec.29. Zitü (Pónya P.) által szervezett évszáró „Szonhendzs” túra a Spirál melletti esőbeállónk javítására Kéki A.,dr.Kátai L.,Nemes B. részvételével. (A megrepedt tartógerenda újabb „Y oszloppal” történt alátámasztása és a füstelszívó kémény beállítása.)

ÖSSZESÍTÉS.

A 111 regisztrált napból 41 feltárási alkalom volt. E munkában 10 alkalom felett teljesítők névsora a napok számával:

Antal Márta 11, Balázs László 15, Becze László 10, Gál György 12, Gál Benedek 11, Glöckler Gábor 18, Németh Kornél 11, Rónaki László 26, Szederkényi Nándor 14.

Terepi felderítő és feltáró munkák

A munkahelyeken tevékenykedő személyek nevét és a dátumokat az előző fejezet esemény napára tartalmazza. (Az objektum nevek felsorolása mellett zárójelben a Rónaki által bevezetett –alapjaiban az országoshoz illeszkedő- kataszteri szám olvasható, mely térképeinken rögzítve is az azonosítást van hivatva megkönnyíteni.)

Alíz-töbrbeni munkahely (4124-520.27)

A Büdöskúti vízfolyás medrében lévő zárt időszakos nyelő közelében, az erdei út mellett, attól É-ra egy lefűződött ősi nyelő hat méter átmérőjű töbr alakzatában a mészkő és dolomit határon kezdett bontással 4 munka alkalom során 2,5 m mélyítéssel kb. 3 m³ anyag kitermelésével még nem találtunk nyitott járatot.

Kis-Fáni-lyuk (4124-520.23)

Az abaligeti műút D-i szegélyén korábban 4,5 m-ig járhatóvá bontott objektum megszünt, mert az útkarbantartók teljesen betömedékeltek.

Korall-zsomboly (4125-715.01) és a közeli Vízmű-nyelő (4125-720.01) állapot ellenőrzése.
(Ld.jelentések)

Körtvélyes-II. sz.-Zsomboly (4124-625.03)

Az előző évi munka során bezuhant szikla szétverése után tovább bontással 1,5 m előrehaladás, miközben számos csont került elő behullott nagy emlősök maradványaként.

A Körtvélyesi völgy időszakos vízfolyását követve négy újabb nyelő pontot fedeztünk fel.
(Ld. jelentések)

Litoklázis-víznyelő (4124-615.06)

A Körtvélyesi völgyben fent jelzett nyelők egyikét megbontva az É-D-i litoklázis 2 m –es szűk (max.0.4 m) nyílásában 3 m-ig lehetett leeresztkedni. Tovább bontása aránytalanul nagy erőfeszítést igényelne.

Magasles egyes-zsomboly (4124-625.10)

Rövid bontással sikerült lejutni a 9 m mélyen lévő kis terembe.

Magasles kettős-zsomboly (4124-625.11)

A kis horpaszban megbontott kar vastagságú nyílás bővítésével 13 m mélységig sikerült lejutni.

Mésztufás-zsomboly (4124-520.28)

A meredek oldal kis színűjén 3 m átmérőjű mélyedésben megnyílt lyukba engedett mélységmérő zsinór 6 m-nél beszakadt. Ásás közben 2.5 m-nél a laza anyag beomlott, melyben mésztufát találtunk.

Négylevelű-Zsomboly (4124-520.27)

Az előző évben kezdett bontás folytatásával sikerült lejutni a mintegy 3 m mélyen kezdődő bolthajtásos pincszerű üregbe, ahol mintegy 4,5 m-es mélységben a zsomboly aknáját egy bezuhant kötömb zárja el.

Spirál-víznyelő-barlang (4124-420.04)

A közlekedés könnyítése érdekében az előző évben kezdett Labirintus szűkületeinek bővítését folytattuk, majd főleg az első (bejövő) szifon mögötti járatban végeztünk igen sok munkát. Így a sóderes lejtő anyagának zsákolása és deponálása, a négy szifon szűkületeinek tágítása és a „Reménytelen-szifon” próbaszivattyúzása kötötte le erőnket. Mintegy 15 fm új feltárást könyvelhetünk el. Jelentős eredménynek számít az 1. és 2. szifonok feltöltéssel és szelvény bővítéssel történt csaknem teljes víztelenítése is.

Szárzskúti – iker nyelő-lyuk (4124-520.02)

A szűk bejárati szakaszát Hiltivel bővítve sikerült 2 m mélységig lejutni. Ezzel a korábban járhatatlan lyuk már barlang kategóriába került. A bedobott kő több mint 10 m mélységig szabadon esik.

A dunaszekcsői Várhegy **Török-lyuk** löszben mélyített ősi mesterséges járat újra nyitása egy régész-barlangkutató tábor keretében történt. Eredményeit ld. a mellékletben és az esemény naptárban. A feltárt folyóméteket –miután nem bg.- az összesítésnél nem vettük figyelembe.

ÖSSZESÍTÉS:

Ez évben a csoport új barlang feltárásaként csak 53 fm.-t jegyeztünk. Az 5 új barlang feltárást Balázs László szorgalmának és az öt segítő munkatársainak (főleg Becze L, Szederkényi N.) köszönhetjük. Dicséret illeti őket a szabályok betartása –előzetes, majd utólagos bejelentés és az írásbeli jelentés leadás- miatt.

A kutatási engedély kérelmünkben a fentieknél több objektum is szerepelt, azonban csak ezeknél tudunk dolgozni.

Következő évi tervünkben az elmaradtakat lehetőségeink szerint pótolni szeretnénk.

Továbbképzés-tudományos jellegű munkák - publikálás-egyebek

A továbbképzést is szolgáló barlangi és hegyi túrákról – ugyan úgy mint a munkavégzésről is- csak a leadott jelentések alapján lehet nyilvántartást vezetni. Ezek így az esemény naptárban is megjelentek.

Ézsiás György-Csomor Miklós vezette Prométheusz Bgkut. Egyesület 12 fővel érkezett ápr.26.-án. A mecseki sáttortáborozásukhoz és a barlang túráikhoz nyújtottunk segítséget.

Az Aggteleken tartott Barlangnap(ok)on (jul.12-14) csoportunkat 10 fő képviselte.

A Gál család 5 fővel a Graz környéki hegyen túrázott jul.14-20.-ig, közben egy jelentős barlangot is végigjártak.

A Pónya és a Nemes család (6 fő) aug.21.-én a Szatyor féle abaligeti denevér megfigyelő táborban volt. Glöckler Gábor által szervezett budai barlangos kirándulás 10 fővel nov.23-24.-én a Szemlőhegyi-barlangnál megszállva Kiss Jenő jóvoltából, aki több barlang látogatását biztosította szakvezetővel.

Tudományos vonatkozású munkaként említhető Rónaki által a vízgyűjtő területek lehatárolásával kapcsolatos tevékenysége (ld. eseménynaptárt) és Szarka Rudolf találmány szintű geofizikai mérései, melyről Miskolcon a szakmai napokon előadás is elhangzott. Ennek anyaga nyomtatásban is olvasható lesz a jövő évtől. A megkezdett dunaszekcsői régészeti feltárásról készített jelentést a kutatásvezetők beszámolóí c. mellékletként csatoljuk.

Sikeres pályázati munkákról adhatunk számot Gál Benedek és Rónaki László tevékenységeiként a mellékleteinkben. Sajnos egy a KAC-nak a Mecsek Egyesületen keresztül benyújtott pályázatunkra (A Mecsekben található Spítál-barlang biztonságossá tétele létrák beépítésével) még csak választ sem kaptunk. Gál Benedek rendre díjnyertes pályázatai révén felvételi nélkül az ELTE geológiai szakán ez évben megkezdhetette tanulmányait.

A nyomtatott publikációk felsorolását egy – a 2000 évi jelentésünkben bemutatott- díjnyertes dolgozattól készült és a 2001-es jelentésünkből sajnálatosan kimaradt anyagot (Spirál-víznyelő) is bemutatunk, mely egy jelentős periodikában jelent meg.

A Mecsek Egyesület 2001-es Évkönyvének megjelenési időpontja miatt nem dokumentáltuk Glöckler Gábor írását sem, melyet ugyancsak itt pótolunk.

Gábor Olivér:

- Kővágószőlős régészete a honfoglalás koráig. in: Kővágószőlős (szerk.: Dr. Füzes Miklós), 2001. Kővágószőlős. 29-50.

- A dunai lovasisten három újabb emléke Baranya megyéből. in: JPMÉ (szerk.: Dr. Uherkovich Ákos), 44-45. 1999-2000. Pécs. 79-88.

- Lararium Bkonyáról. in: Pécsi Szemle (szerk.: Dr. Romváry Ferenc), 2002. ősz. Pécs. 2-3.

Gál Benedek: A Spirál-víznyelő = Természet Világa 132.évf.2.sz. 2001 febr. mellékletében a Földtani Örökségünk Diákpályázat p.XXIII.-XXVII. 6 fotó és 1 ábra

Glöckler Gábor: A Barnakő-Barlang =A Mecsek Egyesület Évkönyve a 2001-es egyesületi évről Pécs 2001 p.114-115 + 2 színes fotó.

Kraft János: A hegység földtani tagolódása. Földtani jellemzők. Hidrogeológiai viszonyok .p.13-95. A Mecsek Forrásai In. Baronek-Strasszer: A Mecsek természetjáró kalauza Pécs 2002 Gálos Nyomda, Kiadói és Keresk.Kft.

Rónaki László: Szabó Pál Zoltán szerepe a Délkelet-dunántúli barlangkutatásban p.37-43.- Szabó Pál Zoltán 100 éve született. Emlékkonferencia a tudós tiszteletére (Konferencia kötet. Szerk: Lovász Gy. PTTK Földrajzi Intézet) Egyetemi Kiadó Pécs 2002 p.65+8 színes fotó.

A Mecsek Egyesület Hírleveleibe és a MKBT Tájékoztatókba több információt igyekeztünk közreadni csoportunk tevékenységével kapcsolatban. Ezekből is csatolunk mellékletként.

Korelnök tagtársunk az 1918-as születésű Molnár István erdőmérnök a szeptemberi tanévnyitó alkalmával a soproni egyetemen átvette a gyémántdiplomát, melyhez szívből gratuláltunk. Ez örvendetes eseményt hírül adta

a ME.-i Hírlevél és az MKBT Tájékoztató is.(Ld. melléklet)

Jelentős ünnepi esemény volt a csoport 30 éves fennállásának alkalmából történt összejövetel a régi és a legújabb kutatótársakkal. Erről is csatolunk anyagot mellékletként. Nyomatásban a ME Évkönyvében is meg fog jelenni az ünnepi beszéd.

Csoportunk - mint egyik önálló, 1972 óta működő kutató csoport - a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztályába 1996-ban belépett és azóta szerintünk ilyen státusszal néhány tagdíj fizető egyesületi taggal regisztráltan mindeddig tevékenykedett. Az Osztályhoz évek során egy támogató (a VERTIKOR Rt.) révén adott pénz keret elosztására pályázva sorozatosan –általunk igazságtalan elosztás miatt- hátrányt szenvedtünk. (Ld. előző évi jelentésünkben lévő tárgyi mellékletet.) A ME.-i közgyűlésen felszólalva kértük ennek kivizsgálását. A meghallgatási jegyzőkönyvbe foglaltakkal is kifogással éltünk, majd amikor a ME-i szabályzat tervezettel sem értettünk egyet, akkor a választmányt ennek elutasítására kértük. (A véleményünk kikérése nélkül készített szabályzat ugyanis nem ismer el osztályban működő csoportot, csak egyesületi tagokat. Ez nem csak csoportunkat diszkriminálná, de más barlangkutató csoportok esetleges csatlakozásának is gátja, ami szerintünk ellentétes az egyesület összefogást megvalósító lehetőségével.) Ezen felül a legutóbbi évben ért hátrányos pénzelosztást sem rendezték.

Mindezek írásos anyagait ld. a mellékletben.

Nincs tudomásunk a legutóbbi választmányi ülés határozatáról, melynek döntésétől tettük függővé továbbiakban az osztályhoz tartozásunkat.

Megjegyzendő, hogy az MKCs-nak a MEBO-ba való –bizonyos megnyilvánulások szerint- nemkívánatos tartozására több jel is utal.

Így pl. jellemző, hogy a ME legutóbbi Évkönyvében közzétett Barlangkutató Osztály beszámolójában csak a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesülettel és a Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesülettel történt közös osztálybeli munkáról esik szó, azzal a megjegyzéssel, hogy a választmány okt.31-ig bekerete közlésre a munka jelentést. Ugyanakkor az MKCs-t nem értesítették, így a határidőre általunk meg nem küldött beszámoló hivatkozhatóan kimaradt. A MEBO beszámolóját készítőkből következően csoportunk létezését számukra célszerűen elhallgatták, mert nyilván az osztály elnöknek nem volt tudomása egy hozzájuk tartozónak valló csoport létezéséről. Hasonló egyoldalú tájékoztatás megelőzésére ez évben igyekeztünk előzetes felkérés nélkül közleményeket eljuttatni az egyesületbe. (Ld. az eseménynaptárt és a mellékleteket.)

Az MKCs- ban a feltáró kutató munkában tevékenykedő tagok és besegítők köszönetet érdemelnek. Közülük kiemelkedő szervező munkát végzett az utóbbi években következetesen Glöckler Gábor. Köszönet illeti a szgk.-val történt személy és anyagszállítást saját költségén végző tagtársainkat is, mint legtöbb esetben a kutatáskor jegyzett Gál György 15 esetben, Németh Kornél 7 esetben, Róth Antal 6 esetben, és a más csoporthoz tartozó Meizinger Máté 5 esetben, valamint néhány esetben Pónya P., Csapó F., Halák M., Kéki A., Kátai L.,és Nemes B. segítségét.

A századfordulót követő három év során (2000, 2001,2002) az öt kutatási alkalom feletti résztvevők névsora (**vastagítva az összesen 15 alkalommal tevékenykedők, vagy e számot meghaladók nevét.**) az évenkénti munkanapjaikkal:

Antal Márta 2-12- 11, **Balázs László** 0- 1- 12, **Becze László** 0- 1- 10,
Gábor Olivér 9-9- 7, **Gál Benedek** 9- 9-11, **Gál György** 9- 11- 12,
Gáti Csilla 0- 0-5, Gasz Tamás 0-0- 6, **Glöckler Gábor** 13- 18- 18,
dr. Kátai Levente 0- 0- 7, **Kerekes Kata** 6- 9- 0, **Kéki Antal** 9- 15- 6,
Kristóth Gábor 0- 0- 5, **Klampauer József** 9- 12- 0, Kléri Zsuzsa 1- 9- 1,
Németh Kornél 3- 8- 10, **Pónya Péter** 6- 13- 8, **Róth Antal** 7- 14- 11,
Rónaki László 14- 35- 26, Sajcsán Éva 0- 0- 5,
Szederkényi Nándor 0- 1- 14, Szingler József 0- 0- 6,

Az utóbbi év során 1- 5 kutatási alkalommal regisztráltak névsora:

Bán Ferenc, Biró Zsolt, Csapó Ferenc, Gál Gy.-né Ildikó, Glöckler G-né, Halák Miklós, Tabi József, dr. Temesi Judit, Tóth László Csaba, Nemes Balázs.

Az utóbbi évben más csoportoktól a kutatási munkáknál besegítők:

Fodor István, Lotz Tamás.(1-1 alkalom a Pro Naturától)
Meizinger Máté (5 esetben a veszprémi VEBE-től)

Az utóbbi három évben egyéb (tábori, szervező, pártoló, besegítő) tevékenységben nyilvántartott csoport tagok és hozzátartozók névsora:

Balázs Krisztina, Bánki Róbert, Berta Zoltán, Borsos Tibor, Gasparik Balázs, Fellegvári András
 Gasparik Balázs, Grieszmayer Julianna, Kálmán Anita, Kéki Antalné, Kraft János, Kremling Lajos, Kozma Balázs, Mátéfi László Ferenc, Marton József, Mihovics Zoltánné, Molnár István, Molnár Krisztián, Navratil Géza Márton, Pólai József, dr. Pozsárkó Csaba, Róth Antalné, Szarka Rudolf, Tóth István, Zsivolec Lajos, Vass Balázs, Vass Levente, Vukov Péter.

A mellékletek jegyzéke

1.sz.	KAC pályázatként készített (Spirál-barlang...) anyagból részletek. (2 lap)
2.	Középiskolai pályázat (Remény-zsomboly) anyagából részletek. (5 lap)
3.	Emléklapok. (1 lapon)
4.	2001-es pályázati anyagból készült publikáció „A Spirál-víznyelő” (2 lap)
5.	ME.Hírlevél -ből részletek. (2 lap)
6.	A jubileumi összejövétel (6 lap)
7.	A ME.-i sérelmeink dokumentumokon (6 lap)
8.	A kutatásvezetők évváró beszámolói
- Rónaki László-Gábor Olivér: A Töröklyuk feltárása (4 lap)
 - Glöckler Gábor: A Spirál kutatása (1 lap)
 - Kéki Antal: A barlangi mentőszolgálat (1 lap)

Az évi jelentés összeállításában a csoportvezető segítségével voltak az eseménynaptár fejezetben feltüntetett írásbeli jelentést készítő csoporttagok (Glöckler Gábor, Balázs László, Pónya Péter) melyért őket a közösség által is köszönet illeti.

A jelentés technikai részében nyújtott segítségért köszönjük a Magyar Geológiai szolgálat és a Baranya Megyei Múzeum munkatársainak részvételét.

Melléklet a MKCs 2002 évi jelentéséhez

A KAC pályázat ismertetése és az eredeti dokumentumból másolt részletek.

PÁLYÁZAT a Mecsekben található Spirál-barlang biztonságossá

tételére

Mecsek Egyesület Mecseki Karszikutató Csoport
2002

Tartalomjegyzék:

1. Pályázati adatlap (4 oldal)
2. A szervezet eddigi tevékenységének leírása (1 oldal)
3. A tervezett tevékenység leírása (3 oldal) L.d. részlet 1 oldal.

A pályázó jogi helyzetét alátámasztó dokumentumok:

4. Bejegyzési végzés (1 oldal)
 5. A MECSEK EGYESÜLET alapszabálya (23 oldal)
 6. Az egyesület adóbevallása (4 oldal)
 7. Bankszámla szerződés (1 oldal)
 8. Alírási jogosultság (1 oldal)
- Egyéb mellékletek:
9. Költségterv (6 oldal) L.d. részlet 2 oldal.
 10. Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajánlása (1 oldal)

Az anyag összeállítói:

Rónaki László, Havasi Ildikó, Specht János, Kléri István, Pécs 2002. febr. 19.

A cégszerű (ME) elnöke: Somosi László) aláírást követően az egyesületi titkár határidőn belül továbbította, de a KAC Koordinációs Főosztály-tól az év során válasz nem érkezett.

A Spirál-barlang a Mecsek-hegység nyugat-mecseki karszóján, Orfű községtől DK-re, légvonalban 5 kilométerre található. A bejárat a Búdóskúti-völgy közepén, egy időszakos patakmederben nyílik, a hegylábánál. A barlang bejáratát 3 db kútgyűrű és ezek közé beépített vaslemez ajtó alkotja.

A barlang természetes állapotban található, a mélyebb szakaszokon néhány szűkület kivételével, melyek mesterségesen tágitva lettek. A képződmények mennyisége kicsi, de teljesen ép állapotban találhatóak.

A barlang jelenleg a Mecsekben feltárt legmélyebb természetes üreg, melynek függőleges kiterjedése több mint 100 m. A víznyelő függőleges akna részeihez csatlakozik közel 100 mélységben két patakos barlang folyosó, melyek hossza mintegy 150 m.

A Mecsek hegységben feltárt legmélyebb, a száz métert meghaladó Spirál-víznyelő-barlang kútaitása és a szakemberek számára történő bemutatása a 10 – 80 m-es függőleges barlangtereken –aknákon - keresztül megközelítve eddig alpin kötéltechnikával vagy drótkötel hágcsók segítségével történt. A beépített hágcsók élektora már meghaladta a húsz évet és a korrózió folytán ez egyre veszélyesebb közlekedési megoldás. A kötélhágcsók lecserélését mielőbb meg kell oldani. Ezek kiváltása kézenfekvően csak stabil fém létrákkal képzelhető el.

Mivel a létrák a beépítéséhez a megközelítési utak szűk és rövid fordulói (pl. a Labirintus) miatt nehezen szállíthatók, így a létra elemek helyszíni összeállításra az egyedüli megoldás. Ez – mint belátható - szakosított tervezést és kivitelezést igényel. Ezért megfelelő referenciával rendelkező tervezőhöz fordultunk, akik számunkra a kiépítéshez a költségetést elkészítették, melyet a pályázathoz mellékelünk.

Legújabbban észleltük, hogy a barlang Előd nevezetű termében egyes helyeken a cseppkő folyásokon repedések jelentek meg, melyek esetlegesen omlás bekövetkezésének előjelei lehetnek.

Ezért szükségesnek véljük az állékonyosság vizsgálat elvégzését baleset megelőzési okokból.

A tervbe vett állékonyosság vizsgálat elvégzéséről és a fém létrák beépítéséről a tervezőtől kapott előzetes költségvetést a részleteiben még kidolgozásra váró tervhez kapcsolódó 4 rajzzal, valamint a fent hivatkozott –a helyszínt bemutató- Jubileumi Évkönyvből 2 rajtot (Spirál-víznyelő függőleges szelvénye, valamint –22 m-en a szintes metszete) mellékelünk.

A fenti munkák megvalósulása esetén biztonságosabb lesz a továbbkutatás, mivel az aknában lévő stabil létrákon a közlekedés a feltáráshoz és az esetleges balesetelhárításhoz alkalmasabb válik.

A pályázati összeg kézhez vételével történhet a megvalósulás, melynek részletes ütemezését az időjárási és egyéb körülmények befolyásolják.

A munkálatok a felméréssel, közétállékonyági vizsgálatokkal kezdődőnek, melyek eredményeképpen a terv elkészítésre kerülne. Az elkészített és a természetvédelmi hatóság által jóváhagyott tervek alapján történne a kivitelezés.

Kléri és Társa Természetvédelmi Vállalkozási Szervezési Bt.
7628 Pécs, Krúdy Gyula u. 14
tel/fax: 72/240-051

A fenti szempontok alapján rendelkezésünkre álló konkrét adatok felhasználásával elkészítettük az egyes elemek méretezésére épített költségbecslésünket.

A konkrét végösszeg az:

- Anyag, gyártás, szállítás, beépítés, néhány állékonyág vizsgálat, konkrét felmérés, szelvényezés és tervezés rész költségeit foglalja magába.

Így a kivitelezés várhatóan kb. 1.660.000 Ft. (ÁFÁ- val értendő)- ből valósítható meg.

Pécs 2002. február 15.

Rónaki László úr részére

Előzetes költségterv

A Mecseki Karszaktató Csoport felkérésére, költségfelmérést készítettünk, a Spirál – víznyelő – barlang fix fémlétrákkal történő felszereléséhez.

A pályázathoz szükséges költségtervet a csoport barlangász szakemberétől (Rónaki László) kapott írásos és szóbeli információ alapján készítettük. A barlangról csak vázlatos alaprajzot és keresztmetszelvényt kaptunk az 1997-ben kiadott Mecseki Karszaktató Csoport jubileumi évkönyvből. A barlangról pontos felmérést és térképet nem kaptunk.

A barlangi létrák beépítését a beszállítás korlátozott lehetőségeihez igazítva elemenként terveztük a barlang falához rögzíteni és az elemeket egymáshoz kapcsolni. Miatán részletes felmérés nem állt rendelkezésünkre, a tervezésnél általános elveket követve végeztük a méretezést. Irányelvként a technikailag viszonylag könnyebb kivitelezést és szerényebb árú anyagokat helyeztük előtérbe. A létrákat alpínista technikával munkapad használata nélkül terveztük beépíteni, így a munkaeszközök súlya, mérete is korlátozza a lehetőségeket pl: kisebb fűrógép teljesítmény, kisebb átmérőjű és rövidebb fúrható lyuk, stb.

A mászó elemek, létrák előgyártva a beszállítási korlátozás miatt max. 2 m hosszban készülhetnek, Rónaki László információja alapján. Az összeállításunkban 2 m hosszúsággal számolunk. Egy-egy létra 9 db 25 cm széles és 25 cm osztású létrafokkal készül (1. rajz). A létra elemeket az üreg falához rögzítjük (2. rajz) TÚSKÉ nevű lábakkal (3. rajz). A lábak, tüskék a köztérbe fűrt lyukakban lesznek rögzítve, valamilyen közetorganyzásban ismert ragasztási technológiával.

A terhelések, statikai igénybevételek csökkentésének érdekében a létrákat a közetfalhoz történő rövid TÚSKÉS rögzítésen felül hosszú horgonyon (4. Rajz) függeszteni és oldalirányban is kikötni terveztük. Az egyes létraelemeket egymáshoz kell rögzíteni, hevederezni (5. Rajz).

Melléklet: 4 db rajz

Tisztelettel

**KLÉRI és TÁRSA Természetvédelmi
Vállalkozási és Szervezési
Bt. Társaság**
7628 Pécs, Krúdy Gy. u. 14
Levegőút/2002jft/2-02
Számélekt.: 1019846036277608-00000008

Kléri István
ügyvezető

2. sz.melléklet 5 lap

Melléklet a MKCs 2002 évi jelentéséhez

GÁL BENEDEK

A Remény – Zsomboly

A Mecsek hegység egyik barlangjának és környékének leírása

c. munka a „Földtani örökségünk a Kárpát medencében” címmel ki írt pályázat díjazott anyagából kimásolt részek.

II kategória

2002 máj.2.

Tartalomjegyzék:

Bevezetés	1. oldal
A Mecsek áttekinthető fejlődéstörténete	1.
A Mecsek karszosodása	3.
A barlang helye	4.
A barlang feltedezésének, feltárásának és kutatásának összefoglalása	5.
A barlang leírása	8.
A barlang bejárásához szükséges felszerelések, technikai ismeretek	10.
A barlang környékén található egyéb karsztoobjektumok	14.
Összefoglalás	16.
Felhasznált irodalom	17.
Tartalomjegyzék	19.
Mellékletek	1-13 ábra és 1-26 színes fotó 23 lapon

Két oklevél másolata

A dolgozattól 4.-10. oldal másolata

Megjegyzés:

A szerző -mint díjazott pályázó- költségmentesen részt vett a bükki 2002. júl.25-aug.3.-ig tartott természetvédelmi szaktáboron.

A terület miocén karbonátos képződményeinek karszosodottsága nem jelentős, de kisebb barlangok, kőfülkék Kovácsszénája közlemben ismertek (Füstös-lik). E rétegek legszebb kibúvása délen a Havi-hegy és a Tettye.

- A hegység keleti részének karszosodása jelentéktelen, a területen főleg jura és kevés kréta időszakból származó, sárgás színű, helyenként tüzökögömös mészkövet találunk. A kb. 12 km²-es terület nagy része löszrel fedett. A legnagyobb, mintegy 60 méteres járathosszal rendelkező barlang a Barnakő-barlang, aminek feltárása és feltérképezése az utóbbi években fejeződött be.

A nyugati területeket a dolinák elhelyezkedése szerint is feloszthatjuk:¹

1. A területet a Szuadó-patak medre határolja északnyugatról, keletről egy délnyugat-északkeleti szerkezeti vonal a határ, amely a műútnál keresztezi a Szuadó-medret. Az alakzat a Vízfő felé „Szakadási oldal” néven folytatódik. 34 nagy méretű dolinát találtunk ezen a területen, átlagosan 21,6 db/km².

2. Feltűnően csekély karszosodottságú terület a felső-triász homokkőpikkely északkelet-délnyugati vonalától keletre. A nagy dolinák csupán 4,3 db/km²-nek adódnak.

3. A két terület közé eső térszín, mely magába foglalja a Vízfő és Kőlyuk vízgyűjtőjét. 30,6 db/km² jelentős dolinát találtunk.

Az összes területen (30 km²) 2210 dolina található. 688 nyílt karszto objektum (a Vízfőhöz tartozó 15,25 km²-en 49,9 pont/km²), 8 nagy forrás, számos barlang, aknabarlang, kőfülke található.(2. ábra)

Más – ismertebb – csoportosítás a szerkezeti, vizrajzi tényezők ismeretében állítható fel.

A barlang helye

A Pécs – Abaliget műút Remete-rét és Sárkány-árok közti szakaszán Szárazkútánál kelet felé aszfaltos erdészeti út indul, ami 30 méter után balra fordul. Mintegy 300 méterre éles kanyar következik, majd az út folytatódik a Lóri vadászház felé. Ennél az éles kanyarnál található az a nagyméretű töbör, aminek déli oldalában, kb. 350 méteres tengerszint feletti magasságban nyílik a barlang bejárata (Rónaki László kataszterében: 4124.515.09)(1. kép) (3-4. ábra)

¹ Forrás: Rónaki L.: A Nyugat-Mecseki karszt földtani kutatásának legújabb eredményei

A környék igen gazdag víznyelőkben, uvalákban, rogyásokban, amik alján, oldalában gyakran találhatunk kisebb, karvastagságútól ember számára is járható átmérőjű lefelé vezető nyílásokat (5. ábra). A jelentősebb nyelőket, zombolyokat természetesen már nyilvántartásba vették (a legjelentősebbek a *tejfesség igénye nélküli*: József-lyuk, Vaczak-nyelő, a Búdóskúti-völgy nyelői: Akvárium- és Terrárium-, Spirál-, Búdóskúti-nyelő). A terület jellemző kőzete triász (anizuszi) mészkő, a barlangokban helyenként dolomit-rétegeket is megfigyelhetünk.

A barlang felfedezésének, feltárásának és kutatásának összefoglalása

A barlang bejáratát 1964-ben a téli terepfelvétele során fedezték fel, mint egy víznyelő oldalában megnyílt, szűk, lélegző, kb. 0,5 méter átmérőjű lyukat. A bontást 1976. március 27-én kezdték meg. A kutatócsapat tagjai ezen a hétvégén a következők voltak: Bodrog József, Előd Szaniszló, Filó Attila, Rónaki László és Simon Ernő. Ekkor a bejárat szűkületének kibontásával bejutottak a kb. 20 méterre lévő álfenékig. Az itt megtalált szűk lyukon keresztül elsőként Simon Ernő ereszkedett az alatta feltáruló tektonikus aknába. A mostani szűkületek helyén akkor elhelyezkedő álfenekek laza kőveinek félrerakásával kb. – 50 méternél levő szűkületig jutott. A lefelé tartó járatot igen reményt keltőnek tartották, ekkor adták a barlangnak a „Remény” nevet.

Még e hó 31-én a Bodrog – Keszű – Rónaki összeállítási csapat egészen – 60 méterig jutott, ahol újabb bontást kezdtek, végül leereszkedve az ellaposodó hasadékba elérték a mai végpontot.

Ez év áprilisában Simon Ernő, Előd Szaniszló segítségével végzett méréseket a barlangban, behatárolva a járat irányait, illetve a befoglaló kőzet hozzávetőleges dőlését. A később Rónaki László által elkészített térkép az MTKS 1980-as évi jelentésében megtalálható.

A barlangban később is folyt feltáró jellegű munka, a végpont a bontás gyakorlatilag lehetetlen voltára való tekintettel azonban nem változott. Inkább a szűkületek kitágítása, a labilis, veszélyes kővek eltávolítása foglalkozott meg feladatként a hétvégék programjában. Annál is inkább, mert két olyan nagyobb szabású, mérés jellegű kutatásra is sor került a barlangban, amelyek sajnos ugyanazt a szomorú következtetést vonták le: a névválasztás kissé elhamarkodott dolog volt.

Az első ilyen mérésorozatra 1979. március 30. és április 1. között került sor, amikor a barlang klímáját, levegőáramlás-rendszerét vetették komoly megfigyelésnek alá. A kutatás eredményeit Miklós Gábor, az akció vezetője 1980-ban a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat által kiadott Karszt és Barlang hasábjain tette közzé. Összefoglalva legfőbb kérdéseket, arra keresték a választ, hogy rendelkeznek-e még jelentős feláratlan légterekkel a barlang, illetve azokban van-e lég-cirkuláció?

A felszínen kívüli, és a barlangban hét helyen helyeztek el távhőmérőt, mely átkapcsolással a felszíni mérőműn °C-ban mutatta az eredményt. (6. ábra) Ez azért volt előnyös, mert az egyes szintek ellenőrzéséhez nem kellett senkinek leszállni a barlangba, így nem befolyásolta semmi a mérések eredményét. A barlang szájánál ezen kívüli hőszálas anemométerrel légáramlás-sebességet mértek.

Az összegyűjtött adathalmazt elemezve a következő eredmények születtek:

- a hőmérséklet a mélység függvényében növekszik; - 38 méter alatt ugrásszerű hőmérsékletnövekedést tapasztaltak (hasonló jelenség megfigyelhető más zombolyokban is. Itt ugyanis szűkület található, amely meghatározza a járat áramlásrendszerét.)
- az adatokat korrelációs számításokkal hasonlították össze a felszíni eredményekkel, azt tudakolván, milyen fáziskéséssel jut el a felszíni hatás a barlang egyes pontjaihoz. Kitűnt, hogy az 1. szondához később ér a levegő, mint az alatta elhelyezkedő 2. és 3-hoz. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a barlang más úton is kap levegő-utánpótlást. További elemzések alapján megállapítható, hogy a levegő a 4. és 5. szonda közötti légterben hatol az üregbe. (7. ábra)
- A beáramlás (a felszín közelségére való tekintettel) rövid úton történhet, a nagy fáziskésések, illetve a felszínen mért igen kicsi, átlagosan 1,5 cm/s légáramlás-sebesség azonban a beáramlító üreg(rendszer) szűkösségére utalnak, megkérdőjelezve az ember általi bejárhatóságot.
- az egész zomboly átlaghőmérsékletét + 7,0 °C-ban határozták meg.
- a cikk végül kimondja a szomorú következtetést:

„Összefoglalva megállapítható, hogy a Remény-zombolyban az 50 méternél mélyebben fekvő légterekről légáramlás segítségével nem tudunk információkat szerezni, így feltehetőleg ott nagyobb ismeretlen járható részek nincsenek.” Megjegyzi, hogy ha volnának, a kinti lehűlésre való

tekintettel sokkal nagyobb légáramlást kellett volna észlelni, hiszen ilyen mélységben sokkal magasabb volt a benti hőmérséklet, mint a felszíni. Ugyanakkor kutatásra javasolja a barlangban 15 – 20 méter mélyen levegőt juttató járatot.

A másik tudományos kutatást, ami hasonló következtetésre jutott 1981-82 között végeztek. Ebben az időszakban egy országos mérésorozat részeként a Remény-zsombolyban is két éven keresztül nyomdetektoros módszerrel a radon-gáz és α -aktív leánytermékeinek aktivitását mérték. A módszer lényege, hogy a radioaktív radon koncentrációjának szezonális változásaiból következtetni lehet a barlang fel nem tart részeinek méretére. A Mecsekben vizsgált barlangok légterében (Abaliget-barlang, Cigányhegyi-zsomboly, Vásárosuti-zsomboly, József-lyuk, Remény-zsomboly) a Remény-zsomboly kivételével a radon-tartalom változása viszonylag szabályos és a vártnak megfelelő értékeket mutatott (téli minimum, nyári maximum). Utóbbi barlangban azonban a vártnál kisebb koncentrációjú és a többi mérőhelytől meglehetősen eltérő periodicitású eredmények születtek (a koncentráció minimuma mindkét évben a nyári hónapokra esett) (8. ábra) Mindezek szintén arra a következtetésre vezették a méréseket vezető szakembereket (Somogyi Gy., Varga Zs., Rónaki L., Gerzson I., Németh Gy.), hogy a zsomboly valószínűleg nem rendelkezik kutatásra érdemes ismeretlen légtérrel, nincs összeköttetésben nagyobb rendszerekkel. Az országos méréseket egymással összevetve a kutatás vezetői 1982-ben április 14. – 16. között mutatták be a balatonkenesei Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamon poszter előadás formájában.

Míndezen ismeretek birtokában ezek után nem róható fel senkinek, hogy mintegy 20 éve aktív kutatási tevékenység gyakorlatilag nem folyt a barlangban. Nem így a szűk (kb. 1,5 km-es) környezetben található kisebb víznyelőkben, zsombolyokban, és a „kevésbé kisebb”, több mint 100 méter mély Spirál-nyelőben, ahová manapság is gyakran szervez a Mecseki Karszkutató Csoport kutatóhívőgéket abban a reményben, hogy egyszer sikerül leküzdeni a szűkületeket, átjutni a szifonokon és bejutni a Vízforrás mögött húzódó, eddig még feltáratlan barlangrendszerbe.

A barlang leírása

(9-10. ábra)

A zsombolyt a „nagy” felfedezés után nem sokkal Rónaki László így jellemezte:

„Az eddigi megfigyelésekből úgy látszik, hogy a 10 – 190°-os csapású (280/80°) tektonika mentén kialakult litoklázis zsomboly nyugatra tolódik, miközben a legmélyebb pontot a bejárat nyílástól délnyugatra értük el.” (Rónaki László kutatási jelentése 1976. március 31.)

Simon Elemér kutatási jelentésében ez év áprilisában már így ír:

„Bányászkompasszal provizorikus méréseket végeztünk. A járat először délre, majd nyugatra, végül újra déli irányba halad. Az elérhető legnagyobb mélységben ... egy észak – déli szűk hasadékban ... a továbbjutás csaknem teljesen reménytelen... A rétegek dőlése kb. 180/15-20°.”

A bejárat kútgyűrűvel van kiegészítve, a kezdeti időkben ezt lezárható rács fedte be, mára azonban a zár le lett utve, a rács csak „szimbolikusan” zárja le a nyílást. A szalkőben ferdén indul a járat, kb. 1 méteres szűk szakasz után (ami a testes látogatóknak, ha nem is valós de mindenképp pszichológiai akadályt jelent) a függőleges, jól tagolt aknaszerű járatba jutunk. (2-3. kép) A felső szakasz a felszín közelsége miatt sáros csuszós. A fal mindenhol rendkívül éles peremekkel, kiszögellésekkel, vízmosásokkal csipkézett. (4. kép) Jellemző befoglaló kőzet a kalciterekkel átszőtt triász-mészkö, helyenként 10 – 25 centiméteres sárga dolomitrétegekkel tarkítva. Kb. 20 méternél ferde álfenékre jutunk, a járat itt hirtelen kiszélesedik, az eddigi 0,5 – 1,5 méter szélességről kb. 2 – 2,5 méterre tágul (5. kép) A barlangban egyedül itt fedeázhető fel a kívülálló szemnek valamiféle „említésre méltó” képződmény: néhány perem alatt szalmacseppkő kezdemények, illetve egy helyen, a falon egy kb. 50 x 50 cm-es cseppkőréteg található. Az álfenék és szikla találkozásánál bontottak ki a kutatók azt a szűk kis ablakot, amin keresztül a következő aknába vezet az út. A kőtel innen nem „csak” biztosításra szolgál, hanem ereszkedésre is. Az ablak fölé rögzített vasrud szolgál kikötési pontnak, amiről egy kb. 20 m-es aknába ereszkedünk. (6. kép) Az akna a felső nyílás után harangszerűen kiszélesedik, 2 méter után egy, a járatl párhuzamos kúrtó indul fölfelé, ami 5 – 6 m után beboltozódik. Az akna belőgő sziklaelékekkel, -bordákkal, -peremekkel tarkított. (7. kép) Kb. 8 méternél egy szélesebb terasz található, itt látható az első jelentősebb dolomitréteg, ami

mintegy 50 cm vastagságú. Továbbhaladva ezen kívül még több, változó vastagságú réteget találunk. Az akna alját sziklás álfének zárja le, amin keresztül szűk járat vezet tovább. (8.kép)

A 1,5 m-es igen szűk járatrészt leküzdve (ami a testes látogatóknak már nem mindig lehetséges, és a visszatérés nehézségeire való tekintettel nem is mindig javallott), szemügyre vehetjük a barlang talán legérdekesebb képződményeit, a kőszájdon csak „dolomit-tű” néven forgó kipreparálódásokat. Ezen a helyen 3 – 4 méteres szakaszban a dolomit kerül túlsúlyba, a rétegek közé csak 5 – 10 cm-es mészkőcsíkok ékelődnek. A jobban oldódó mészkövet a lesvivárgó víz teljesen kioldotta, míg a kevésbé oldékony dolomit peremszerűen visszamaradt, a lesvivárgó víz kis vályúkban vezetődött le, és egyre jobban bevágódva hozta létre ezeket a falból lándzsaszerűen meredező, fokozatosan elhegyesedő sziklaformációkat. Hosszuk 10 – 15 cm-től a méteresig változik. (9-11. kép) A járat itt kezd észak – déli irányban hasadékszerűen ellaposodni, hossza 5 – 6 méter, szélessége 1 – 1,5 méter között van, déli végén elszűkül. Északi végét kis, keresztirányú repedés mentén kürtöszzerű kiszélesedés zárja le, ahol a simára mosott falon nagyon szemléletesen látszanak a különböző egymásra rakódott kőzetrétegek. (12. kép) A szűkületől kb. 8 métert lemszva a járat újra elszűkül. (13-15. kép) Itt a természetes sziklaformációkat kihasználva új kőtel kerül beszerelésre. A járat továbbra is hasadékszerűen, déli irányban terjed. (16. kép) Mintegy 5 métert lemszva szintben, újra álfének és szalkó zárja el a járatot. 5 méterre dél felé található a kibontott továbbjárat. A hasadék kb. 10 méter hosszú, elszűkülő, szélessége 30 – 60 cm közötti, a falak simára mosottak. Ferdén lefelé még 4 métert kell lemászni, hogy a barlang utolsó, viszonylag „tágas” részébe jussunk. A nyílegyenesen lefelé tartó utolsó hasadék felett 2 méteresre kiszélesedik a járat, alján egy peremszerű terasz után szakad a mélybe a hasadék. (17. kép) Innen legalább 10 méteren keresztül a dolomit az egyetlen felfedezhető kőzet, a kiszélesedő résznél a vékonypados szerkezet mentén töredezik. A hasadék egyre hosszabbodik, a végpont mélységében eléri a kb. 20 métert, szélessége azonban egyre inkább besűkül, a végpontnál 40 cm körül változik. (18. kép) A falak közt összegyűlt agyagban egy helyen van valamilyen továbbvezető járat, ami azonban jelenlegi állapotában ember számára nem járható. (19. kép) Egy mintegy 15 kilogrammos kő is pont a járat fölé szorult be, ezzel gyakorlatilag lehetetlenné téve a továbbjutás keresését. A bedobott kő még 2 – 3

mértet esik. Ezzel a képpel a barlang neve tulajdonképpen érvényét veszti, a felvezető utat szemlélve azonban a barlangot járónak egészen új asszociáció jut eszébe... Ily módon új értelmezést is kaphat a névválasztás. (20. kép)

A barlang bejárásához szükséges felszerelések, technikai ismeretek

A barlang, mint környezet az ember számára meglehetősen idegen, sőt zord feltételeket biztosít, ezért az idők során a korábbi tapasztalatokat felhasználva egyre újabb ötleteket, technikai megoldásokat alkalmaztak a barlangokban megforduló kutatók – túrázók. A barlangász egyéni felszerelése tulajdonképpen három részből áll: a barlangban való mozgást lehetővé tevő, illetve megkönnyítő felszerelés (főleg megfelelő ruházat), a különleges nehézségek leküzdését lehetővé tevő felszerelés (kötéltechnikához tartozó felszerelés), illetve az ezekhez szorosan kapcsolódó biztonságtechnikai felszerelések.

A barlangász legfontosabb eszköze a lámpa. Ennek a lehető legmegbízhatóbban kell működnie, akármilyen típusú, működési elvű berendezésről van szó (elektromos, karbid). Fontos, hogy tartalék energiaforrás, valamint tartaléklámpa is legyen a barlangásznál az esetleges vészhelyzetekre való tekintettel. A megfelelő ruházat is alapvető feltétele a barlangjárásnak. Kivülre legcélszerűbb az ilyen célra varrott, erős anyagból készült overallt venni, ami tovább áll ellen az éles kőperemeknek. Magyarországon a barlangok hőmérséklete általában kellemes, sportolásra alkalmas, a fejsőruházat alá elég, ha egy szintén barlangi körülmények közé szánt polár kezelszabast veszünk.

Nagyon fontos eszköz a sisak, ami tulajdonképpen már a biztonságtechnikai felszerelések közé tartozik, hiszen ez óvja meg fejünket attól, hogy vérző fejjel térjünk vissza a barlangból, illetve erre van erősítve a világításunk is. Természetesen nem mindegy, mit húzunk a fejünkre, a sisaknak szigorú biztonsági előírásoknak kell megfelelnie.

Egyéb, szűkebben vett létfontosságú felszerelések közé tartozik még a lábbeli (legjobb a gumicsizma), és a kesztyű, amiről mindenkinek egyéni tapasztalata van arra nézve, hogy milyen típusút használna (ha használ egyáltalán).

OKLEVÉL

amely tanúsítja, hogy

Gál Benedek

A FÖLDTANI ÖRÖKSÉGÜNK A KÁRPÁT MEDENCÉBEN
című középiskolai pályázaton
kiváló eredményt ért el

Budapest, 2002.05.24.

Császár Géza
a zsűri elnöke

OKLEVÉL

amely tanúsítja, hogy

Gál Benedek

A FÖLDTANI ÖRÖKSÉGÜNK A KÁRPÁT MEDENCÉBEN
című középiskolai pályázaton

a

Magyar Olajipari Múzeum

különdíjában részesült

Rejtek, 2002.06.26.

A Cholnoky Jenő
karszt- és barlangkutatói pályázaton

Rónaki László

díjazásban részesült

Korpás László
Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Edina László
Természetvédelmi Hivatal

Miskolc, 2002. november 16.

EMLÉKLAP

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
a 2002. április 20-i közgyűlése alkalmával tisztelettel és szeretettel köszönti
a 70 éves

RÓNAKI LÁSZLÓ
tagtársat

Dr. Dénes György
Dr. Dénes György
tiszteltbeli elnök

Korpás László
Dr. Korpás László
elnök

Budapest, 2002. április 20.

Természet Világa
A Tudományos Szerkesztésügyi Társulat Kiadványai
Közlekedési Minisztérium Kiadványai
122. EVFOLYAM

TARTALOM

Müller Viktor: Az AIDS múltja és jövője... 50
Csopontok rengetege. Beszélgetés Pezsa László akadémikussal... 56
Starr Gyula interjúja... 55
Báldi Tamás: Kovaóldi a Métrében és a Börszönyben... 61
Pup János: Megjöttök a zsonglőrök: Az idióton hangszerekről... 64
Jerezangy Sándor - Németh József: Jeltük Auryos (1800-1895)... 68
Mészáros István... 72
Abonyi Péter: Az SI-mértékt rendszer békítőnapja és az évszázados... 75
HÍREK, ESEMÉNYEK, ÉRDEKESSEGEK... 78
Péter András: A rüskentes immunológiai mechanizmus... 81
Májor István: A nemesség... 83
Akcsy Zoltán: A Szigetkőr ma... 85
Rigócska Csaba: Budapest szövegterületének alakulása... 87
E szöveg szerzői... 87
Az évszázados előtt: Hogyan kezdődött a világégrettem?... 90
(Bódy Zoltán össeállítás) ... 90
A világon legnépszerűbb jelölés | FOLYÓIRATOLVASÓ... 92
Ki tudja? Szerkesztői Silberer Vera... 93
FOLYÓIRATOK... 94
KÖNYVSZEMLE... 95

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TARTALOM

Müller Viktor: Az AIDS múltja és jövője... 50
Csopontok rengetege. Beszélgetés Pezsa László akadémikussal... 56
Starr Gyula interjúja... 55
Báldi Tamás: Kovaóldi a Métrében és a Börszönyben... 61
Pup János: Megjöttök a zsonglőrök: Az idióton hangszerekről... 64
Jerezangy Sándor - Németh József: Jeltük Auryos (1800-1895)... 68
Mészáros István... 72
Abonyi Péter: Az SI-mértékt rendszer békítőnapja és az évszázados... 75
HÍREK, ESEMÉNYEK, ÉRDEKESSEGEK... 78
Péter András: A rüskentes immunológiai mechanizmus... 81
Májor István: A nemesség... 83
Akcsy Zoltán: A Szigetkőr ma... 85
Rigócska Csaba: Budapest szövegterületének alakulása... 87
E szöveg szerzői... 87
Az évszázados előtt: Hogyan kezdődött a világégrettem?... 90
(Bódy Zoltán össeállítás) ... 90
A világon legnépszerűbb jelölés | FOLYÓIRATOLVASÓ... 92
Ki tudja? Szerkesztői Silberer Vera... 93
FOLYÓIRATOK... 94
KÖNYVSZEMLE... 95

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TERMSZETVILÁGASZATI TÁRSULAT
122. EVFOLYAM

TARTALOM

Müller Viktor: Az AIDS múltja és jövője... 50
Csopontok rengetege. Beszélgetés Pezsa László akadémikussal... 56
Starr Gyula interjúja... 55
Báldi Tamás: Kovaóldi a Métrében és a Börszönyben... 61
Pup János: Megjöttök a zsonglőrök: Az idióton hangszerekről... 64
Jerezangy Sándor - Németh József: Jeltük Auryos (1800-1895)... 68
Mészáros István... 72
Abonyi Péter: Az SI-mértékt rendszer békítőnapja és az évszázados... 75
HÍREK, ESEMÉNYEK, ÉRDEKESSEGEK... 78
Péter András: A rüskentes immunológiai mechanizmus... 81
Májor István: A nemesség... 83
Akcsy Zoltán: A Szigetkőr ma... 85
Rigócska Csaba: Budapest szövegterületének alakulása... 87
E szöveg szerzői... 87
Az évszázados előtt: Hogyan kezdődött a világégrettem?... 90
(Bódy Zoltán össeállítás) ... 90
A világon legnépszerűbb jelölés | FOLYÓIRATOLVASÓ... 92
Ki tudja? Szerkesztői Silberer Vera... 93
FOLYÓIRATOK... 94
KÖNYVSZEMLE... 95

A Spirál-víznyelő

GAJI, IRNEDEK
Applied Perception Consultants, Pécs

GAJI, IRNEDEK
Applied Perception Consultants, Pécs

GAJI, IRNEDEK
Applied Perception Consultants, Pécs

TARTALOM

Müller Viktor: Az AIDS múltja és jövője... 50
Csopontok rengetege. Beszélgetés Pezsa László akadémikussal... 56
Starr Gyula interjúja... 55
Báldi Tamás: Kovaóldi a Métrében és a Börszönyben... 61
Pup János: Megjöttök a zsonglőrök: Az idióton hangszerekről... 64
Jerezangy Sándor - Németh József: Jeltük Auryos (1800-1895)... 68
Mészáros István... 72
Abonyi Péter: Az SI-mértékt rendszer békítőnapja és az évszázados... 75
HÍREK, ESEMÉNYEK, ÉRDEKESSEGEK... 78
Péter András: A rüskentes immunológiai mechanizmus... 81
Májor István: A nemesség... 83
Akcsy Zoltán: A Szigetkőr ma... 85
Rigócska Csaba: Budapest szövegterületének alakulása... 87
E szöveg szerzői... 87
Az évszázados előtt: Hogyan kezdődött a világégrettem?... 90
(Bódy Zoltán össeállítás) ... 90
A világon legnépszerűbb jelölés | FOLYÓIRATOLVASÓ... 92
Ki tudja? Szerkesztői Silberer Vera... 93
FOLYÓIRATOK... 94
KÖNYVSZEMLE... 95

A Spirál-víznyelő víznyelő technika részletes rajza, amely a spirális csatorna és a vízvezeték elrendezését mutatja.

A Földtani Örökségünk
A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A Földtani Örökségünk

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A Földtani Örökségünk

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A Földtani Örökségünk

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

A Földtani Örökségünk

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

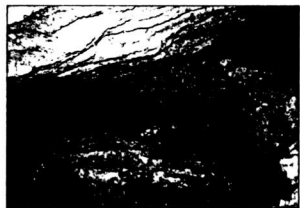
A Földtani Örökségünk

A földtani örökségünk, amely a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti. A földtani örökségünk a földkéregben található kőzetek és ásványok együttesét jelenti...

tenti bejárásán aljában a behatólag (le-... A teremtől bejárásról az 1986 óta fohra-... tott kőzetek alatt először faacsoporttal... védtek majd kaptakunk munkája ellen, majd kaptakunk... és beromlott teljesen... a parkolóterület a kertész szakaszt... nemhosszú, barlanggalgatók... (Sajnos nagyon sok baleset történt a fele-... kőlen túrásként hirtelen, akik a nyílt... barlangokba lépnének nem ismerik fel an-... nak veszélyeit.) A kurgantól alatt vannak... ken található mélykút, barlangok, kőzet-... nak (vadrók, csekkny, ázó, drokítól-... hársó stb.).

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az árcsónak igen szép, természetes, a... vadrók csopkókat tartalmaz. Belsőleg kö-... rül az égárcsónak a kőzetfalakhoz... Először a függőleges falon egy méter... szögben, majd teljesen függőlegesen halad... az öt lélek. Leírterve még jobban látsz-... keszték a járat, 4-5 ember kényelmese-... el. Itt is megfigyelhetők csopkószerűs-... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az Előd-terem északi része

A kőzetek, amelyek nagyok, csomagok... gránitok. A bejárás 1,5-2 méter magas... nyílk, ahonnan le kell menni. Innen job-... ra és előre is indulni jár.

Jobbra a szőlő repedések átrépedőve... egy fejlett mellőudvar nyílik, innen job-... ba és előre is indulni jár.

nem kis figyelemre méltó, ami a tektoni-... kuszákhoz tartoznak. Számosuk régi-... tetű koronán keresztül vagy drokítól-... hegcsónakos kő: alhajló felületén... juhánkat kb. 31 méterre a Hódhoz és a... Kurgantól. A kőzet - hasonlítva a terem... átrépedőve, természetesen, kőzetből... Ekkor teremtől a terem kőzet... sághátán", melyek a hasadékok szorítók... be. Az árcsónak falában általában jellemző... cölöpök, melyek a hasadékok szorítók... cölöpök, melyek a hasadékok szorítók...

Adak mezők, így azok érdekes formák... ban a fal aljától előbb kerültek. (A na-... gon érdekes leírásokról azonban azok... sáros, ágazatos vagy mátt csak szakértő... nem ismeri fel.) Mind a Hód, mind a... kőzetek, kőzetek a szőlő repedések... teljes szőlőrepedések behatolható erdő a hely-... ről (kb. 40 m hosszú és 3 méter széles).

Innen a szőlő repedések, „átrépedőve”... pászka. Között egy előző van beépítve, v-... sorszáma 1000, a kőzetek közötti elválasztó... melje a kőzetek szőlőrepedéseit.

A Kápolna - 57 méterre található egy... 6 méter hosszú terem, melyben 5-6 ember... is elfér. Ez az egész terem a kőzetek... utól, de az egész terem a kőzetek... pászka. Között egy előző van beépítve, v-... sorszáma 1000, a kőzetek közötti elválasztó... melje a kőzetek szőlőrepedéseit.

A kőzetfalak (fűző) alján a szőlő repedések

lehetően kicsi. Egy előző járatom két... méter mélyre a kőzetek között, egy általánosan... bejárásról, egy kőzetfalak között. Ez a... kőzet, úgyhogy nem túl kellemes (Némér-... séklete évszázadok fűzője 6-4 °C). Ez a kel-... lemény még nem gátolja a lélek kúató-... kat, hogy erre keressék a lehetőségeit a to-... vábbjárásra. Jobbra meglátunk egy kőzet-... repedést, hogy könnyű az alvó mély-... gránit vezeték, de nagy vizsgálás esetén fő-... kedges az erőforrás. Továbbhaladva, a... bejárásról mintegy 10 méterre meglátunk... gátolva erőt. A bejárás megkezdése... vadrókban ragadtak. Itt a kőzetek... vadrókban ragadtak. Itt a kőzetek... vadrókban ragadtak. Itt a kőzetek...

Érdemes megjegyezni, hogy a kőzetek... a kőzetek közötti elválasztó... melje a kőzetek szőlőrepedéseit.

kövek is. Minder a kőzetek közötti jelentősen... megrepedt. A hely magja 5 m magas, a... falak vastagon borítottak, magammal... nál az előre elhelyezett, rozsdás árcsónak... termál víz felé. A terem előzője a be-... járati fűzője a természetesen burdolt... 70 cm magas, 1,5 m hosszú cölöpök... Járóterem 3. Vadrók-terem... kőzetek közötti elválasztó... kőzetek közötti elválasztó... kőzetek közötti elválasztó...

Az Előd-terem északi része

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az árcsónak igen szép, természetes, a... vadrók csopkókat tartalmaz. Belsőleg kö-... rül az égárcsónak a kőzetfalakhoz... Először a függőleges falon egy méter... szögben, majd teljesen függőlegesen halad... az öt lélek. Leírterve még jobban látsz-... keszték a járat, 4-5 ember kényelmese-... el. Itt is megfigyelhetők csopkószerűs-... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az Előd-terem északi része

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az árcsónak igen szép, természetes, a... vadrók csopkókat tartalmaz. Belsőleg kö-... rül az égárcsónak a kőzetfalakhoz... Először a függőleges falon egy méter... szögben, majd teljesen függőlegesen halad... az öt lélek. Leírterve még jobban látsz-... keszték a járat, 4-5 ember kényelmese-... el. Itt is megfigyelhetők csopkószerűs-... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

Az Előd-terem északi része

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

A felfedező 4 méter mélyre jutott, ahonnan a barlang visszavonak kezdődött. Ez egy kb. 10 m hosszú, alaktól az aljáról... csopkókat láthatunk körben (sajnos a... sok bejárásról még árcsónak) kb. 10 m... területen az égárcsónak kb. 1,5 m... Az árcsónak területe kb. 10 m x 10 m... barlangok, kőzetfalak, kőzetek, melyek... még 1977-ben felfedezték be, az alvó mély-... vadrókban ragadtak.

HÍRLEVELE

2002. IV. negyedév

Somosi László a PANNONPWER Rt. elnök-vezérigazgatója, a Mecsek Egyesület elnöke kapla idén a "Pécs város Diszpolgára" kitüntető címet a város ünnepi közgyűlésén, a térség energetikai ipara mellett a gazdasági, tudományos és a társadalmi élet területén kifejtett munkája elismeréseként.

Elnökünknek, aki két éve szülővárosának, Komlónak is diszpolgára ezúton kíván jó egészséget, további sikereket szakmai területen, Pécs város társadalmi életében, s nem utolsósorban a Mecsek Egyesület életének felvirágoztatásában.

A Mecsek Egyesület választmánya és tagsága

Molnár István erdőmérnök – a fiatalok ismert és szeretett Pista bácsija – a régi és az újjászülött Mecsek Egyesület hűséges tagja – harmadmagával – vette át gyémánt diplomáját Sopronban, az Alma Mater idei tanévnyitója alkalmából.

- A MKCS és a MKBT tagjaként jelentős munkát végzett a mecseki forráskataszter elkészítésében.
- A turista szakosztály keretében a Mecsek Turistatérképe számos kiadásában végzett adatszolgáltató és lektori munkát.
- A Madártani Egyesület részére végzett sok évtizedes megfigyeléseit az utókor számára fáradszaktalan feldolgozó munkával jelenleg is egy terjedelmes kéziratban – írógéppel – rögzíti.

Pista bácsinak – a jeles ünnepi alkalomra emlékezve – jó egészséget kíván, szeretettel köszönti és jókívánságait fejezi ki:

a Mecsek Egyesület vezetősége és tagsága

BESZÁMOLÓ

A MECSEK EGYESÜLET 2002. szeptember 25-én a Baranya-házban tartott választmányi üléséről, melyet Bóday Miklós útkár távolléte miatt Baronek Jenő választmányi tag vezetett az eredeti napirendtől eltérően az alábbiak szerint.

Összességében nagyon rendezetten végeztük a mentést, nem volt károkadás, mindenképp segítőt, ahol tudott. Juditról azóta kiderült, hogy porcleválása van és meg is műtöttek.

Bár a táborban ezen a nyáron viszonylag kevés felintott vett részt, és nem is történt olyan nagy jelentőségű felfedezés, mint múlt évben, a Mészégető-barlang feltárásakor, azt hiszem, aki ott volt, jól érezte magát. Most talán nem az éjjel-nappali váltott műszakos bontás, hanem a szórakozás kerül előtérbe, a közös túrázások, sárcsálák, strandolások. Ez a két hét jó buli és eredményes munka volt, melyre a legtöbben jövőre is befizetünk.

Szereidi Anna
(Tűcsök)

A MEBO MKCS beszámolója

A MEBO Mecseki Karsztkutató Csoportja az előző évi jelentését határidőre megküldte a feltáró munkákat engedélyező hatóságnak, melynek alapján beadott, ez évi engedélyi kérelmünknek is helyt adott. Az évi jelentéseink másolati példányait egyébként az érdeklődők megtekinthetik a ME irodájában.

A csoport ez évben augusztusig végzett munkájáról dióhéjban számolok be. Bővebb ismertetést majd az Évkönyvben kívánok nyújtani.

Kutatósi területünkön, a Szárazkút-Büdöskút térségében több kis (2-15 m mély) barlang bontása mellett a – ma már közismert – Spirál víznyelő barlang múlt évben feltárt kb.110 m mélységig bejárhatóvá tett 1., 2. sz. szifon mögötti folyosóját kiatartuk. Itt a bejárati szífonokat igen jelentős munka ráfordítással csaknem kiszárítottuk. Ez azt jelenti, hogy szivattyú használata nélkül már csupán csapás vizese is ájuthatunk a meredeken tovább mélyülő járatban, melynek végén sikerült a szükület átbontása után bejutni egy csaknem szintes üregrendszerbe. Itt újabb szifon a "Reménytelen" állja útunkat, melynek tervezett áttörése előtt a teremről 10 m-nél is magasabbra vezető hasadékok kimászásával foglalkozunk, remélve, hogy majd egy szifon kerülő járatra leljünk.

A Spirál-nál még az előző évben újra felépített "jurtá" menedék kunyhókat felgyújtották, ami teljesen leégett. E döbbenetes esemény ellenére a tagságunk dicséretes hozzáállását bizonyítja, hogy néhány hét múlva ezt is újjáépítettük a kertületi erdész önzellen segítségével.

Egy hetes kutatói táborunkat július elején rendezték Dunaszekcsőn. Itt régész tagárságunk vezetésével a római korból híres Várhegy függőleges falában régtől ismert mesterséges üreg a Töröklyuk újra feltárását kezdtük el. A 25 m³ lömedék kiszállításával sikerült bejárhatóvá tenni a folyosót és annak végén a függőleges akna nagy részét.

A Mecseki Karsztkutató Csoport ez év őszén ünnepi megalakulásának 30. évfordulóját, mely eseményig még további új feltárásokban reménykedünk. Rónaki László csop. vez.

A Mecsek Egyesület Természetjáró Osztály (METEJO)

Túraterve a IV. negyed évre :

Oktober 19. szombat : "Barangolás a zselici tájon"

Útvonal: Cserdi-Helesfa vá. – Isten-kút – Gacsa - Mozsó

Táv: 18 km.

Túravezető: Baumann József

December 7. szombat : Évvégi beszélgetés a Gubacsos kulcsosházban

Túravezető: Lakatosné Novotny Sarolla

1942 ----- Gyémántdiploma ----- 2002

Sopron, 2002. szeptember 3.

Melléklet a MKCs 2002 évi jelentéséhez

Az MKCs jubileumi összejövetele

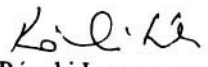
1. Meghívó
2. Jelenléti ív
3. Köszöntő beszéd
4. Fotók (Gál György munkái)
5. Újévi köszöntő meghívóval

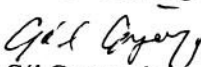
MEGHÍVÓ

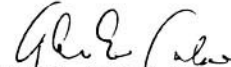
**A MECSEKI KARSZTKUTATÓ CSOPORT MEGALAKULÁSÁNAK
HARMINCADIK ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL
TARTANDÓ ÖSSZEJÖVETELRE**

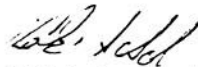
Kedves tagtársunk (és meghívott támogatónk) szeretettel várunk családostól a Teca mama vendéglőjében (Pécs-Magyarűrög, Darázs dűlő 15/2.) 2002. november 8.-án pénteken 17⁰⁰ órától az ünnepi – de nem nyakkendős ! - barlangász találkozóra. Megközelítés a 24-es busszal (Uránvárosból 16.45, 17.45-kor indulva) az Égervölgy megállóig, vagy a 22-es busszal (Ind. idő: 16.15, 17.15-kor), esetleg a 23-as busszal (Ind. idő: 16.30 és 17.30-kor a Lajkó megállóig (Űrög felsőig), ahonnan kissé hosszabb gyaloglással (kb. 0,6 km) szükséges. Kötetlen programunk a beszélgetésen kívül csak az evés ivásra korlátozódik, továbbá a következő évben ez összejövétel folytatásaként az Origó-Házban szervezendő előadó ülés programjának megbeszélésére kerül sor. A tethelyen éjszakai szállás is biztosított.

Jó szerencsét köszöntéssel vár az MKCs vezetősége:

Rónaki L. csop.vez.
72/255-051

Gál Gy. cs.v.h.
72/441-415

Glöckler G. kutatás vez.
74/459-824

Kéki A. kut.v.h.
72/411-730
410 717

Név (olvashatóan) Postai címe Megjegyzés (Csoport tag, Támogató)

- 1 Zónák: László 7633 Pécs Hegymű 7/A MKG
- 2 Kallman Anita 7775 Villány B. u. 26 MKG
- 3 Szilárdi Eszter 7623 Pécs, Akadémia 202 MKG
- 4 Cs. Sz. Péter 7635 Pécs, R. 374 MKG
- 5 Kalmár Gábor 7615 Harkány, Komlói u. 6. MKG
- 6 József András Pécs, Szabó E. ter. 3 PRO NATURA MKG
- 7 Kármán László Pécs, Szabó E. ter. 26 MKG
- 8 V. Péter 7628 Pécs, Kiváló u. 14. MKG
- 9 Kékikálai Péter Pécs, L. u. 4. MKG
- 10 Hóviré Vongeländer Pécs, L. u. 4. MKG
- 11 Jantora József Pécs, D. u. 15/2 MKG
- 12 Sz. Péter Pécs, B. u. 48. MKG
- 13 F. László Pécs, B. u. 63. MKG
- 14 K. Ferenc Pécs, H. u. 13. MKG
- 15 Molnár Krisztián Pécs, Szegecsokmány u. 1 MKG
- 16 G. Benedek Pécs, E. u. 6. MKG
- 17 Szatmár Miklós Pécs, Bartók u. 54. PRO NATURA MKG
- 18 Balázs László Pécs, F. u. 53. MKG
- 19 Decle László Pécs, F. u. 12 MKG
- 20 Gasparin Balázs Pécs, F. u. 44. 2. 3. MKG
- 21 V. László Pécs, Komlói Harkány u. 6. MKG
- 22 V. Balázs Pécs, Harkány u. 6. MKG
- 23 Gudmann Károly Pécs, A. u. 153. MKG
- 24 V. Péter Pécs, E. u. 26 MKG
- 25 H. Miklós Pécs, E. u. 26 MKG
- 26 R. László Pécs, D. u. 3. MKG
- 27 K. Miklós Pécs, Szabó E. ter. u. 44 MKG
- 28 G. Gábor Pécs, Hegymű 7/A u. 10 MKG
- 29 A. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 30 P. Péter Pécs, F. u. 20 Pécs, Balint Bonifac 30/a MKG
- 31 K. László Pécs, D. u. 3. MKG
- 32 Szatmár Miklós Pécs, F. u. 53 MKG
- 33 G. György Pécs, B. u. 6. MKG
- 34 F. Péter Pécs, R. u. 44. MKG
- 35 K. Péter Pécs, Komlói u. 15. MKG
- 36 P. Péter Pécs, Péczel u. 6. MKG
- 37 K. Péter Pécs, Komlói u. 3. MKG

38 Mészáros Balázs, Hegymű 7/A MKG

- 39 Nagy Mária Pécs, Hegymű 7/A MKG
- 40 V. Péter Pécs, B. u. 26 MKG
- 41 Jantora Gábor Pécs, Wallenstein u. 1. PRO NATURA MKG
- 42 Kovács Gabriella Pécs, J. u. 26 MKG
- 43 G. György Pécs, F. u. 53. MKG
- 44 V. Péter Pécs, Harkány u. 6. MKG
- 45 F. László Pécs, A. u. 153. MKG
- 46 H. Miklós Pécs, E. u. 26 MKG
- 47 P. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 48 Z. Péter Pécs, Pécs Péczel u. 6 MKG
- 49 M. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 50 G. Miklós Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 51 M. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 52 P. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG
- 53 K. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

38 Mészáros Balázs, Hegymű 7/A MKG

39 Nagy Mária Pécs, Hegymű 7/A MKG

40 V. Péter Pécs, B. u. 26 MKG

41 Jantora Gábor Pécs, Wallenstein u. 1. PRO NATURA MKG

42 Kovács Gabriella Pécs, J. u. 26 MKG

43 G. György Pécs, F. u. 53. MKG

44 V. Péter Pécs, Harkány u. 6. MKG

45 F. László Pécs, A. u. 153. MKG

46 H. Miklós Pécs, E. u. 26 MKG

47 P. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

48 Z. Péter Pécs, Pécs Péczel u. 6 MKG

49 M. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

50 G. Miklós Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

51 M. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

52 P. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

53 K. Péter Pécs, Komlói Harkány u. 6 MKG

Gergő, továbbá Villányból, Komlóról Nagymányokról, Szécsárdáról és még több vidéki településről sokan mások.

Meg kell említenem többek között a Forráskataszterező munkabizottságunk sok éves heti összejövetelekkel rendszeres munkát végző tevékenységét korainkunk az 1918-as születésű Molnár Pista bácsi lakásán. A forrás kataszter térkép anyagát, mint a barlang kataszterét is – tisztes méretarányban gondos munkával Navrátil Géza tagársunk készítette. (Ők sajnos betegségük miatt nem lehetnek itt, kéri, hogy koccintsunk egészségükre.)

A barlang feltárás palettáján a Kötédes-zomboly, a Remény-zomboly, a Korall-zomboly és a Spirál-viznyelő-barlang kiemelten említhető. Ezeknél tevékenykedő jeles tagársainkat is örömmel köszönhetjük, mint Kövesdi János, Bodrog József, Kéki Antal és Nemes Balázs. A Barnakó-barlang kutatásában korábban már jelesre vizsgáztatót a legjelentősebb munkahelyünkön a Spirálban fáradoznak Gloczler gábor vezetésével. Kiváló tartsai Roth Anti, Németh Kornél, Antal Márta, Halák Miklós és még sokan mások. A rétek közül nem feledhetjük Mogyit (Mogyorósi Feri) a Dokit, (dr. Deák Péter) a Pomsit (Pomsár Sanyi) a Tokányt (Borsos Tibor) és a fel nem sorolt többiekét.

Felújíthatlan élmény volt a Villányi hegységben kútnai. Itt említhető többek között Peresztegi Laci, Fellegvári Bandi, Pólai Józsi és Tégias Judit neve.

A kovacszenájai kutatás gasztronómiai élményekkel színezett évtre emlékezve Haizer József polgármester úr – mint csoporttárs-patronálásában a régészek (Gábor Oliver és dr. Pozsárok Csaba) mellett a Ponya házaspár (Peti és Kati) valamint Klampi (a Klampauer Józsi) neve jut eszembe. Sok aktív tagársunk között had emeljem ki a Gál családot, (Gálné Ildikó, fiát Bencét) különösen a családfőt Gál Gyurit aki a csoport vezető helyettesi tiszteet betöltve kiemelkedően sokat tesz a feltárás érdekében.

Természetesen köszönet illeti valamennyi aktív –név szerint esetleg nem említett- csoportársunkat és munkánkban segítséget nyújtó, itt megjelöltem Pro Natura Barlangkutató Egyesület tagjait (Szatyor Miksi, a Tegzes testvér: –Andris-Zolt, Zalan Béla és Balogh Andris)

Meghívjuk rendezvényünkre a Magyar Karst és Barlangkutató Társulat elnökét és tinkárát, a Duna Dráva Nemzeti Park Igazgatóját és barlangtani előadóját, továbbá a Mecsek Egyesület elnökét, tinkárát és választmányát. (Néhányan kimentették magukat azzal, hogy létebben itt lesznek közöttünk.)

Végezetül megemlékezünk elhunyt tagársainkról, akiknek neveit megörökítő táblát kívánunk majd elhelyezni Budán a Szemlő-hegyi-barlang feletti Barlangkutatók Emlékkerjében. Ezek: Előd Szaniszló, (akiről a Spirál viznyelőben már a felfedezéskor, mint e viznyelő egyik első kutatójáról terem és a nagy szakadékok elnevezés tisztejéért) Schwarcz Dénes, Székely Márton, Koch László, Pál János a MEV dolgozóit, továbbá Eszékly Ottó a VIZIG mérnökét és Hellyényi Miksa a Gázgyár nyugdíjasát.

Kibonijuk most a megfakult, viharvert denevéres trikolonunkat egy korszak lezárására, hogy jövő évben 2003-ban január harmadik hetéigéjén (25-en 14 óra kezdettel) az Origo Egyesület elnökének Kis Varga Istvánnak meghívására az ORIGO HAZBAN rendezendő csoportgyűlésen egy új zászló bontással folytassuk –reményem szerint- elkövetkező évtizedekre terjedő munkánkat. Ennek tervezett programját javaslatiakkal megbeszéljük.

Ehhez kívánok jószerecséjét és az est további részében kellemes együttlétet, de nem mulasztom el megköszönni valamennyi megjelentnek, hogy részvételükkel megtisztelték csoporttársaságukat.

Ezt követően Kálmán Anita a meghívó három aláírójának (csop.vez. és helyettese, kutaiás vezető és helyettese) 1-1 egyedi cseppkőminta „30” felirattal ellátott poharat –bennük gyertyát- nyújtott át köszöntője után. Gál György mondott ezt követően méltó beszédet az elélt 30 évről, majd az MKCs emblémával és színes barlang fotóval díszített trikókkal kedveskedett köszönő szavakkal a csoport alapító vezetőjének.

(A fenti anyag a Mecsek Egyesület Évkönyvében a szerkesztő által változtatva terv szerint megjelölnék 2003-ban.)

Jubileumi

Összejövetel a MKCs 30 éves működésének megünneplésére
eljutott 82 meghívóra 52 résztvevővel zajlott megemlékezés Teca mama vendéglőjében
2002 NOV. 8.-án.

Részvevők: MKCs tag 35 fő, vendég 17 fő (Abalgérol 2, Csongrád 1, Egyházasokozin 3, Harkányból 1, Kecskeméti 2, Kiskunhalasról 1, Kovácsszőlő 1, Komlóból 4, Nagymányokról 3, Püszkenkeresztúról 3, Pecs 28, Szécsárdáról 1, Szegedről 1, Villányból 1 fő ott el)

A csoportvezető Rónaki L. köszöntő beszéde.

Szeretettel köszöntöm minden kedves megjelent régi és új csoportársainkat, barátainkat és a MKCs-t támogató vendégeinket.

Kedvem szerint mindenkét név szerinti felsorolnák, aki korunkban megjelent. Ez bizonyára célszerű is lenne, hisz három évizet során egy-egy időszakban együtt kutatók nem ismerhették a másik időszakban aktívakat. Az idővel takarékoskodva elnézést kérek azoktól, akiknek nevét nem említem, de kérem azokat akik nevüket hallják, hogy kézfelnyújtással jelezzék kitéletüket.

Összejöttünk megünnepelni az 1972 októberében megalakult Mecseki Karstkutató Csoport működésének 30 éves fennállását. Ünnepi összejövetelünk programja szerény, de a csoport együttlété felelő.

Talán az előzményekkel célszerű mondanómat bevezetni.

Barlangkutató tevékenységem az ötvenes évek végén (a rendezvényünkre elsőként meghívott) Vass Béla által vezetett Baranya Megyei Idegenforgalmi Hivatal barlangkutató csoportjából indult.

Mint az Uránércbánya dolgozója a hidrogeológia révén szakmailag is elkötelezette lettem a karstkutató tudományos jellegű művelésének. Ez indított egy -nem csak a barlangfeltárást művelő- kutatócsoport megszervezésére.

Még a csoport megalakulása előtt a MEV Kutató-Mélyfúró üzem két lelkes –itt jelenlévő- munkatársával (Marton József és Gudmann Károly) egy mélyfúrással melletti toborban nyílt lyuk kibontásával 1967-ben az általunk Vassáros úti-zomboly-nak elnevezett inaktív viznyelő feltárást kezdtük.

A megalakult csoport első tevékenysége néhai Koch László tagársunk által felírt Jászerecséi-zomboly tovább mélyítése volt.

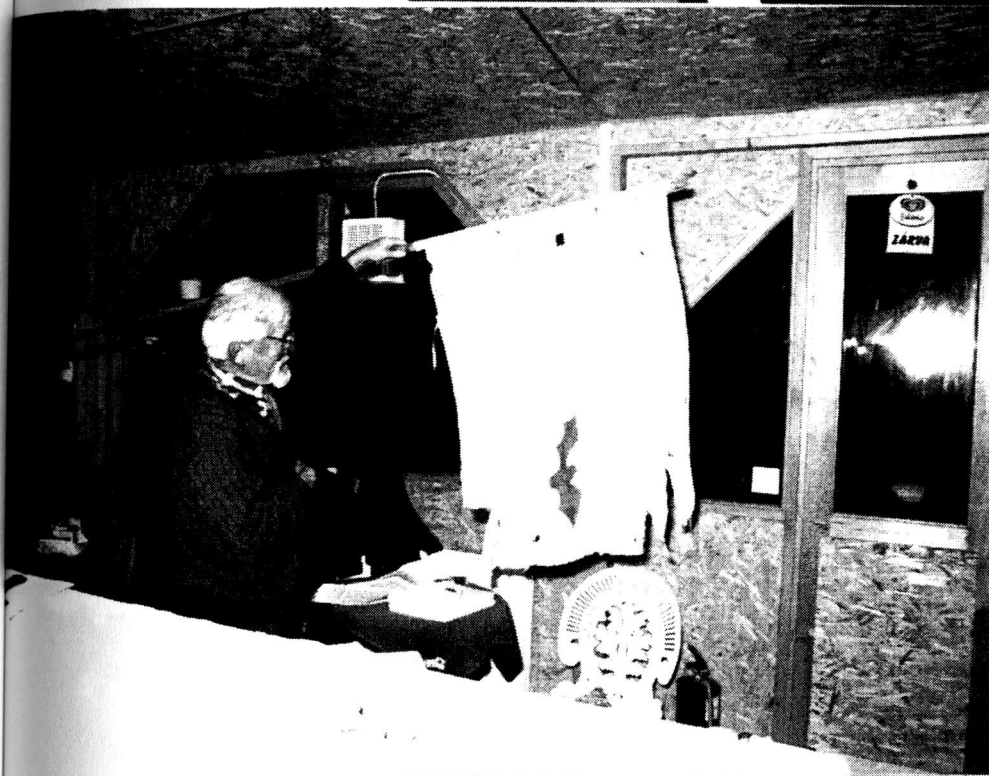
A következő évek munkáiról egyre terjedelmesebb jelentések készültek, melyek szakmai színvonalát elismerve a Magyar Karst és Barlangkutató Társulat bíráló bizottsága kitüntető díjazásokkal honorált. (Ezek közül elhoztam bennutáni néhányat)

Célnak már a csoport alakulást megelőzően is a mecseki karst kataszterezését jelöltem ki, melyet természetesen a térképpontok rögzített reménybelnek itél nyíltak megbontása követett. E tevékenységre –mint a teli szpeleomorfológiai felvételezésről- számoltam be 1964-ben az Abalgérol MKBT vándorgyűlésen. A Mecsekben tertott második vándorgyűlést (a XXI. Országos Barlang napot) 1976-ban csoportunk rendezte. Ezen Rebró Katalin tagársunk filmet is forgatott, amit videóra szeretném átjászani, hogy számotokra megtekinthető legyen.

Eredményeiről az 5 évvel ezelőtt megjelent Jubileumi évkönyvünkben tájékozódhatnak az érdeklődők (Néhány példányt ebből kioszrok, akiknek még eddig nem jutott) Itt most csak néhány kiemelkedő munkánkra kívánok rámutatni, melyek vezéralakjai jelen rendezvényünkre természetesen meghívott kaptak.

A Mecseki Karstkutató Csoport a Mecseki Ércbányászati Vállalat támogatásával szerveződött. Ebben oroszán részt vállalt Szomolányi Gyula vezérigazgató helyettese, mely miatt korunkban itt is köszönhetünk adozok. (Sajnos tegnap betegség miatt kimentette magát, így csak üdvözlélet tudom tolmácsolni.) A Kutató-Mélyfúró Üzem geológus-geofizikus-geodéta szakemberei is melienn álltak. Így komoly eredményeket tudunk felmutatni a karsthidrogeológiai térképezés és a geofizikai módszerekkel végzett úregkutatás terén. Természetesen őket is meghívjuk ide, így dr. Majoros György, dr. Szederkényi Tibor, dr. Kassai Miklós, Weber Béla, Konrad Gyula, Baranyi István, Várhegyi András és Szarka Rudi tagársainkat, továbbá a Földtani Intézet (MGSz) pécsi munkatársait Gombor Lászlót, Krafi Jánost, Soósnet-Jolikt.

Kaposváron is szerveződött 1991-ben egy szuperantista részlegünk Vukov Péter vezetésével. Szegedről jöttek kutatói hozzánk Hódi Gábor és Molnár Krisztián. Budapestről dr. Kátai Levente, az Ariadne csoport búvára és Spurál első szífonjának átúszója Surányi Gergely, Veszprémből Meizinger Máté, Debrecenből Kovács István és

MEGHÍVÓ

A MKCS ÉVNYITÓ ÖSSZEJÖVETELÉRE

MELYET 2003. JANUÁR 25 (SZOMBAT) 14⁰⁰ – TÓL

TARTUNK AZ ORIGÓHÁZBAN

Pécs-Baranyai
OrigóHáz Egyesület

Kis Varga István
elnök

Iroda:
OrigóHáz
7629 Pécs
Komlói út 94-98

Tel.: (36)72/238-888
Fax: (36)72/238-888/23
Mobil: (36)20/9338-888
E-mail: origo@dravanet.hu

Kellemes ünnepeket

Болдог új évet!

MERRY CHRISTMAS! HAPPY NEW-YEAR!

GLÜCKLICHES NEUJAHR

Bonne nouvelle année!

Feliőan novjaron

Sretnu Noba Godina

С HOBBIM ГОАОМ

С HOBBIM ГОАОМ

KÍVÁN A 30 ÉVES
MECSEKI KARSZTKUTATÓ CSOPORT
VEZETŐSÉGE

7. sz. melléklet 6 lap

Melléklet a MKCs 2002 évi jelentéséhez

a Mecsek Egyesületben ért sérelmeinkkel kapcsolatos írásos dokumentumok

Az előző évi jelentésünkben mellékelte tárgybeli dokumentumok folytatásaként közreadjuk az újabb eredeti iratok másolatának gyűjteményét.

Igy:

Az ellenőrző bizottság elnökének febr.23.-i levele.(Kézhez kapva postai úton márciusban.) **1 oldal.**

A febr.27.-i közgyűlésen Rónaki által felolvasott hozzászólás és a reagálásra történt válaszadás. **2 oldal.**

A febr.23.-i keltezésű elutasításra márc. 12.-i válaszuk. **1 oldal.**

A szept.19. én postai úton érkezett vizsgálo bizottsági anyag. **3 oldal.**

Válasz szept.23.-án a jegyzőkönyvre. **2 oldal.**

A ME. Választmányához okt. 15.-én írt levelünk. **1 oldal.**

A nov. 5.-én kelt „Megállapodás.” **1 oldal.**

Az elvi megállapodás nem tartalmazza a sérelmeink orvoslását és a választmány ez irányú állásfoglalását. Ezek után várjuk a „Megállapodás”-t megelőző két levelünkre a választmány határozatát, mely meghatározza a csoportunk helyzetére, hogy a ME. Barlangkutató Országly tagsportjaként tudunk-e a következő évben tovább dolgozni. (Ld. okt. 15.-i levelünk befejező bekezdése !). E fejleményre a 2003 évi jelentésben adunk választ.

Rónaki László Úr

Pécs

Kedves Rónaki László Úr!

A Mecsek Egyesület Választmányának 2002. január 24-én tartott ülése tárgyalta Somosi Lászlóhoz a Mecsek Egyesület elnökéhez benyújtott 2001. december 24-i dátummal szígnált leveledet, amely tárgya: óvás.

A Választmány megbízott, hogy röviden fogalmazzam meg a 12/2002.1.24/ME számon nyilvántartott határozatát, amely az óvás elutasításában döntött.

Az elutasítás indokai:

- A pályázat elbírálása a pályázati szabályzat szellemében történt, a bírálóknak nem volt szándéka egyetlen Mecsek Egyesületi tagot és együttműködőt hátrányos helyzetbe hozni.
- A bíráló bizottság a benyújtott anyagok alapján hozta meg döntését.
- Az elmúlt években is jellemző volt, hogy nem az „egyenlőség elve” alapján került felhasználásra a barlangkutató osztály pénze.
- A Mecsek Egyesület Választmánya egyben elutasít minden olyan feltételezést, hogy az Egyesület anyagi eszközeinek felhasználásában törvényteleniségek vannak.

A választmányi ülés egyben megállapította, hogy Rónaki László tagtárs által vezetett barlangász csoport eredményes munkát végzett. Munkájukat nagyra értékeli a választmány. A jövőbeni félreértések elkerülése érdekében javasoljuk Rónaki László tagtársnak, hogy a barlangász osztályban egyeztetéssel pályázati elképzelésüket.

További eredményes munkát kívánunk.

Mint a beszédemben többször is rámutattam, senkit nem akartam sérteni, aki mégis úgy vette, megkövetem, de a mondottak igazáért vállalom a felelősséget. Meglepett az évkönyvek szerkesztőjének visszautasítása és az, hogy milyen elítélően minősítette felszólalásomat, bár a könyvek tartalmát nem is bírálta. Az előadottakkal viszont indokoltam, hogy Tarnai Tamásra –mint egyetlen jelöltre– nem szavaztam, noha elismerem –amint felszólalásomban is– rátermettségét és aktivitását. Ennyi.

(A tőlem balra –általam ismeretlen– idősebb úr leintő beszélője miatt nem folytattam a válaszadást, utólag bánva. Így az el nem hangzott válaszom legalább írásban –ami megmarad, mert beszédem szövegével együtt leaodom a jegyzőkönyvvizsgáló megkönyvitése miatt is– még frissiben az alábbiakkal kiegészítve válhat teljessé.)

Dományszky úr udvarias szavait megköszönve várom a választmányi ülés döntése nyomán írt válasz levelét az óvásunk ügyében. Említette, hogy idén nagyobb pénzmennyiség áll majd rendelkezésünkre, de a közreadott költségvetés tervezet osztályunknak kiirt valóban nagy összegből nem derül ki az általunk felhasználható keret összege. Tarnai úr halkán kifejtett válaszában nagy részét talán halláskárosodás miatt nem értettem, így nem tudok részleteiben reagálni, de remélem a személyes megbeszéléseink során –néhány érdekelt személy jelenlétében– mindent tisztázhatunk. Kérem ne vegye Ő se sértésnek elhangzott szavaimat, mert az csak az igazunk közreadását kívánta szolgálni, melyre sajnálom, hogy a meghiúsult egyeztetés kényszerű első továbblépéseként került sor, mint ahogy sérelmeink orvosolásának híján sajnos további lépésekre is kényszerülhetünk.

Vass Béla kolléga semmi újat nem mondott, de a közösen használt gépekre vonatkozó megjegyzése –miserint karbantartás nélkül sárosan került vissza– úgy tudom régen tisztázódott, nem az általunk történt használattal volt kapcsolatos. Gál Gyuri barátom csak megerősíteni igyekezett az általam elővezetett problémákat, melyeknek sürgős megoldása mindannyiunk érdeke.

Somosi László elnök úrnak –mint a demokratikus igényű viták nyilván nagy gyakorlatlall rendelkező levezetője– nagy tisztelettel köszönöm szavait, melyek kontrasztot képeztek realitásukkal Baronek úr által engem minősítő „parlamentis stílusig alacsonyodás”-nak tett értékelésével szemben, miszerint az előterveleményeket is meg lehet hallgatni és vitálni. Az állóvízbe dobott kő által keltett hullámok bizodalmaam szerint végül majd csak célt érnek, mert makacs küzdelem akarásom –sajnálatosan kemény szokimondásommal– a cél előtt nem fog nyugodni, hisz nem tagadhatom meg magamat, én már ilyen vagyok és nem változok megnyűszkodóvá válni senki kedvéért.

22.

*F 2 válaszok felvételére...
Köszönöm a választ...
Egyéni közgyűlési...
A mellékletben...*

Országos választás...
Mint a beszédemben...
Válasz a közgyűlési...
Dományszky úr...
Tarnai úr...
Vass Béla...
Gál Gyuri...
Somosi László...
Az állóvízbe...
fog nyugodni...
megnyűszkodóvá...
F 2 válaszok...
Köszönöm...
Egyéni...
A mellékletben...

De térjünk vissza az évkönyvünk átolvásával általában felvetni akart néhány dolgotra. Úgy gondolom, hogy minden valamirevaló periodikának lényegében hűtelést a szerkesztő mellett csak egy fajsúlyú szerkesztőbizottság tudja garantálni. Nem hiszem, hogy közünkben lévő számos tudományos kutató, író, költő (neveket is sorolhatom kapásból, de óhatatlan kihagyások miatt ettől tartózkodok), vagy akár a szerkesztési gyakorlatban is már profi tagtársak közül nehezséggel járna mondjuk néhány személyt éppen felkérhetnénk lektorálásra szakértőleleken evékelő értékeiket közéletet élt kompetens személyeket, hogy az utókor ne nézze évkönyvünk néhány írását viczlapra illőnek, vagy a realitásokat mellőző téviformációs ponyvának. Elképzeltem a nyomda örögszélő, én úgy hiszem nem fordulhat elő olyan hibba egy magára adó évkönyvben, hogy bármely szervezet, egyesület, bevezetőben utaltam rá: nem akarom bíráló felsorolással időt rabolva a hibákat felsorakoztatni. Már pedig sajnos ilyenekkel is találkozhatunk. Mint óhatatlan ismétlődésnek elkövetése megfélelő intézkedéseket hozni. Azt hiszem erre a körülményre is találkozhatunk. Mint Ha már itt tartunk, az általam igen jelentős –többek között a fotós készítőnek nevével egy kalapba venni. Továbbá –amelkül, hogy felszólalásomban bíráltam kért névűnk, szerénytelenül bírálhatom 70 éves fejjel 40 évet meghaladó barlangkutató múltját az a nyilvánvaló igazságok, ami a lehangoltabb agilis osztály elnök éves beszámolójából is kiderül, hogy a ME Barlangkutató Osztályja nem áll máshol, mint őt szegediből.(Felborolnak az osztályon belül kreált beosztásukkal mint az írásbeli jelentés összehasonlító szerzőknek) kitűnik az is, hogy ezek munkáját támogatja a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület dolgozó tagjai. Tesék olvasson. A Barlangkutató Osztály tevékenységének ismertetésében szó sincs a 30 évt. eredményes –egyesek által már megkezdődött– munkájukról. Micsoda karszt- és barlangkutatók! jávára. Ez az elnökségünk – leaodom a választásról. Erre vonatkozóan alkalomadtán több példát is fel tudok sorakoztatni. Ez a csoport-név (már mint az MKCs) a legújabb évkönyvünkben egyetlen helyen, egy csoporttagunk cikkében a 114. oldalban fordul elő minidőssé. Még a „Penzügyi beszámoló”-ban csak az szerepel, hogy –Mecsek Karszt- és Barlangkutatók”. Utóbbinál (185. oldalon) a kiadókoból megindult lenné –ha arról olvashatnánk, hogy a VERTIKOR támoogatás rovására csak egyenként gyönyörűen előszóra „Szegedi Karszt- és Barlangkutatók” jávára. Ez az elnökségünk – leaodom a választásról. Erre vonatkozóan alkalomadtán több példát is fel tudok sorakoztatni. Ez a csoport-név (már mint az MKCs) a legújabb évkönyvünkben egyetlen helyen, egy csoporttagunk cikkében a 114. oldalban fordul elő minidőssé. Még a „Penzügyi beszámoló”-ban csak az szerepel, hogy –Mecsek Karszt- és Barlangkutatók”.

Somosi László elnök úrnak –mint a demokratikus igényű viták nyilván nagy gyakorlatlall rendelkező levezetője– nagy tisztelettel köszönöm szavait, melyek kontrasztot képeztek realitásukkal Baronek úr által engem minősítő „parlamentis stílusig alacsonyodás”-nak tett értékelésével szemben, miszerint az előterveleményeket is meg lehet hallgatni és vitálni. Az állóvízbe dobott kő által keltett hullámok bizodalmaam szerint végül majd csak célt érnek, mert makacs küzdelem akarásom –sajnálatosan kemény szokimondásommal– a cél előtt nem fog nyugodni, hisz nem tagadhatom meg magamat, én már ilyen vagyok és nem változok megnyűszkodóvá válni senki kedvéért.

De térjünk vissza az évkönyvünk átolvásával általában felvetni akart néhány dolgotra. Úgy gondolom, hogy minden valamirevaló periodikának lényegében hűtelést a szerkesztő mellett csak egy fajsúlyú szerkesztőbizottság tudja garantálni. Nem hiszem, hogy közünkben lévő számos tudományos kutató, író, költő (neveket is sorolhatom kapásból, de óhatatlan kihagyások miatt ettől tartózkodok), vagy akár a szerkesztési gyakorlatban is már profi tagtársak közül nehezséggel járna mondjuk néhány személyt éppen felkérhetnénk lektorálásra szakértőleleken evékelő értékeiket közéletet élt kompetens személyeket, hogy az utókor ne nézze évkönyvünk néhány írását viczlapra illőnek, vagy a realitásokat mellőző téviformációs ponyvának. Elképzeltem a nyomda örögszélő, én úgy hiszem nem fordulhat elő olyan hibba egy magára adó évkönyvben, hogy bármely szervezet, egyesület, bevezetőben utaltam rá: nem akarom bíráló felsorolással időt rabolva a hibákat felsorakoztatni. Már pedig sajnos ilyenekkel is találkozhatunk. Mint óhatatlan ismétlődésnek elkövetése megfélelő intézkedéseket hozni. Azt hiszem erre a körülményre is találkozhatunk. Mint Ha már itt tartunk, az általam igen jelentős –többek között a fotós készítőnek nevével egy kalapba venni. Továbbá –amelkül, hogy felszólalásomban bíráltam kért névűnk, szerénytelenül bírálhatom 70 éves fejjel 40 évet meghaladó barlangkutató múltját az a nyilvánvaló igazságok, ami a lehangoltabb agilis osztály elnök éves beszámolójából is kiderül, hogy a ME Barlangkutató Osztályja nem áll máshol, mint őt szegediből.(Felborolnak az osztályon belül kreált beosztásukkal mint az írásbeli jelentés összehasonlító szerzőknek) kitűnik az is, hogy ezek munkáját támogatja a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület dolgozó tagjai. Tesék olvasson. A Barlangkutató Osztály tevékenységének ismertetésében szó sincs a 30 évt. eredményes –egyesek által már megkezdődött– munkájukról. Micsoda karszt- és barlangkutatók! jávára. Ez az elnökségünk – leaodom a választásról. Erre vonatkozóan alkalomadtán több példát is fel tudok sorakoztatni. Ez a csoport-név (már mint az MKCs) a legújabb évkönyvünkben egyetlen helyen, egy csoporttagunk cikkében a 114. oldalban fordul elő minidőssé. Még a „Penzügyi beszámoló”-ban csak az szerepel, hogy –Mecsek Karszt- és Barlangkutatók”.

Somosi László elnök úrnak –mint a demokratikus igényű viták nyilván nagy gyakorlatlall rendelkező levezetője– nagy tisztelettel köszönöm szavait, melyek kontrasztot képeztek realitásukkal Baronek úr által engem minősítő „parlamentis stílusig alacsonyodás”-nak tett értékelésével szemben, miszerint az előterveleményeket is meg lehet hallgatni és vitálni. Az állóvízbe dobott kő által keltett hullámok bizodalmaam szerint végül majd csak célt érnek, mert makacs küzdelem akarásom –sajnálatosan kemény szokimondásommal– a cél előtt nem fog nyugodni, hisz nem tagadhatom meg magamat, én már ilyen vagyok és nem változok megnyűszkodóvá válni senki kedvéért.

Felhasználom és javaslattétel –még egyszer hanguliyozom– nem az egység megbontását, hanem éppen annak ellentétét: a kiegyensúlyozott szakemberekkel ellátott és nyilvánvaló törvénytelenség folytatásának megfogalását van hivatva szolgálni. Ezt kérem megérteni és véleménynyilvánításra épített közgyűlési határozatunkkal szíveskedjenek a Barlangkutató Osztály felépítésében kiváságunkra rendelt teremteni. Természetesen a következő évi évkönyvünkben az idei évben megjelent félrejelőközlés helyreigazításának jogával élni kívánunk.

Köszönöm

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült 2002. augusztus 24-én a Mecsek Egyesület székhelyén (Baranyaház Pécs, József A. u. 10.)

Jelen vannak:

Bóday Miklós titkár
Mendly Lajos választmányi tag
Baumann József választmányi tag
Tarnai Tamás MEBO elnök
Rónaki László
Gál György

Tárgy: **A Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztályán felmerült problémák megoldására felállított bizottság munkájáról.**

A Mecsek Egyesület 2002. február 27-én megtartott közgyűlésén Rónaki László az osztály tagja - a Mecseki Karszaktató Csoport vezetője - több olyan problémát vetett fel az osztályon belül, mely veszélyeztette az osztály egységét, működését és elmentéket szűlt. Az írásban leadott sérelmek után az Egyesület vezetése úgy döntött, hogy bizottságot állít fel a probléma megoldására. A választmány a 16/2002.IV.24/ME határozata alapján a bizottságot felállította, tagjai Bóday Miklós, Mendly Lajos és Baumann József.

A bizottság áttanulmányozta az ezzel kapcsolatos írásokat, az osztály jelenlegi helyzetét, majd meghallgatásra meghívta 2002. augusztus 24-ére Rónaki Lászlót és az osztály elnökét Tarnai Tamást.

A meghallgatáson Rónaki László ismétellen megerősítette azon sérelmeit, melyet már írásban elküldött az Egyesület elnökének és a vezetőségnek. Fő problémájára a VERTIKOR pályázat igazságtalan elbírálására a választ írásban megkapta Dományszky Zoltántól az Egyesület ellenőrző bizottságának az elnöktől 2002. február 23-án. Ennek ellenére ismétellen kéri az utolsó - 2001. évi - VERTIKOR pályázat felülvizsgálatát és a pályázati pénz fele-fele arányú elosztását. Továbbá kéri az ezzel kapcsolatos pályázati szabályzat módosítását, a Barlangkutató Osztályon belül hivatalosan legyenek megnevezett csoportok mert szerinte csak így oldható meg az osztály munkája. Sérelmezi, hogy csoportja, a Mecseki Karszaktató Csoport a Barlangkutató Osztályon belül nem megfelelő anyagi elismerésben részesül. Reméli, hogy az Osztály elnöke a későbbiekben több figyelmet fordít a csoportjára. Gál György hozzászólásában megerősítette Rónaki László észrevételeit a Barlangkutató Osztállyal kapcsolatban.

Végezetül Rónaki László kifejezte reményét, hogy észrevételei és elképzelései a Barlangkutató Osztály működéséről meghallgatásra találjanak és az Egyesület vezetősége igazságos határozatokhoz.

A meghallgatás végén a bizottság megköszönte Rónaki Lászlónak és a csoportjába tartozó Gál Györgynek, hogy megjelentek a bizottság előtt.

A bizottsági munka második felében a Barlangkutató Osztály elnöke, Tarnai Tamás mondta el véleményét a témával kapcsolatban Ő ragaszkodik az Egyesület alapszabályában leírtakhoz. A VERTIKOR pályázattal kapcsolatban az volt a véleménye, hogy az elosztás igazságos volt, felülvizsgálatára szerinte nincs szükség. Megalopozatlan tartja Rónaki László felvetését, hogy az Egyesület vezetősége nem fordít elég figyelmet csoportja iránt. Az anyagi támogatással kapcsolatban csak annyi volt a hozzáfűzni valója, hogy a Barlangkutató Osztály annyi anyagi jutalást tud biztosítani Rónaki László vezette csoportnak amennyit az Egyesület biztosít az Osztálynak. Tarnai Tamásnak az ügygel kapcsolatban több mondanivalója nem volt de ígéretet tett, hogy 2002. szeptember 11-re írásban leadja a bizottságnak a Barlangkutató Osztály működését, kiemelve az anyagi elosztást. A bizottság Tarnai Tamásnak is megköszönte a megjelenést.

A meghallgatások után a bizottság megtárgyalta a hallottakat és a következő javaslatokat terjeszti a választmány elé:

- a VERTIKOR pályázat elbírálását és elosztását a meglévő dokumentumok alapján szabályosnak tartja, nem javasolja a felülvizsgálatát
- jogosnak tartja Rónaki László felvetését a VERTIKOR pályázati szabályzattal kapcsolatban de mivel az Egyesületnek új elfogadott pályázati szabályzata van, így a VERTIKOR pályázati szabályzat hatályon kívüli helyezését javasolja
- felhívja Rónaki László figyelmét a Mecsek Egyesület alapszabályának, és egyéb szabályzatainak (pld. pénzügyi és számviteli szabályzat) betartására
- javasolja a vezetőségnek, hogy az Osztály elnöke és Rónaki László csoportja adja le a névsort azokról akik aktívan részt vesznek az Osztály munkájában és 2002. évi tagdíjukat rendezték
- végezetül kéri a bizottság a mellékletben olvasható, a Barlangkutató Osztály elnökének írásos anyagának elfogadását.

K.m.f.

B ó d a y M i k l ó s

M e n d l y L a j o s

B a u m a n n J ó z s e f

Tárgy: Válasz az óvásunk megítárgyalását követő választmányi elutasításra készült febr.23.-i keltezésű levélre.

Az ellenőrző bizottság elnökének Dománszky Zoltán úrnak udvarias válasz levelét a napokban postán keresztül megkaptam, melyet a hivatkozott választmányi elutasító határozat alapján fogalmazott.

A törvények tanúsága szerint szívesem harcot folytattam. Mindennek ellenére nem hagyhatjuk szó nélkül a csoportunkat ért hátrány vitathatalan tényét és az óvásunk lekezelését. Az elutasítás indokai szerint:

(1.) A pályázat bírálói a szabályzat szerint jártak el és nem volt szándékuk hátrányos helyeztetni hozni „egyetlen Mecsek Egyesületi tagot” sem. Kérjük figyelembe venni, hogy a „Pályázati szabályzat” –mely Vass Béla nevéhez fűződik (ld. febr.27.-i közgyűlési felhívás) – bíráló bizottsági összetétele a vitatott elosztás 2001 okt.4.-i jegyzőkönyvbe foglaltak szerint három személy esetében megkérdőjelezhető.

a./ A MEBÓ elnöke mint az elosztásban érdekelt

személy összeférhetetlensége vitathatalan.

b./ A ME elnöke által javasolt választmányi tag személye nem felel meg a kiírt kritériumnak, miszerint „Az ötödik tag olyan legyen aki ma már nem de korábban foglalkozott a Baranya megyei barlangok kutatásával.”

c./ Nem volt jelen a DDNPI képviselője.

Mindenhhez megjegyzem, hogy az elosztásról a döntés valójában a jelzett dátumot megelőzően általam nem ismert személyi összetételű körben megtörtént, mint ahogy óvásomban leírtam: a szept.26.-i ME-i ötórás beszélgetést követően ezt Tamai Tamás velem közölte. Lehet hogy nem volt szándékuk, de végül mégis csak hátrányos helyezésbe hozták a szegediekkel szemben a 250.000/50.000 Ft elosztási arány révén. Azt hiszem ez sem lehet vitás.

(2) Nem vitatjuk, hogy a benyújtott anyagok alapján döntöttek, de a tárgyszerű indok is elmaradt ami a nagyon aránytalan döntésre vezetett.

(3) Az elmúlt évekre jellemzően sem az egyenlőség elve szerint történt az elosztás amit többé-kevésbé megokoltak (PI. közös használatra szánt nagyértékű gép beszerzés, vagy a kutatásvezetői tanfolyam részvételi arányban történt finanszírozása.) de a békesség kedvéért –mint erre is utaltam- nem fessegettünk.

(4) Megérttem a választmány elutasítását a törvénytelenség feltételezésében, de kérem újra végig olvasni a tények fenti sorát.

Összegezve az óvásunkra adott választ, továbbra is elfogultságot látunk, mely probléma tárgyalásos rendezése mielőbb kívánatos az érintettek körében. Kérjük ez irányú intézkedésüket, mely időpont és résztvevők egyeztetésére várjuk megkeresésüket.

Pécs 2002-03-12.

Tisztelettel:

Rónaki László
ME.BO.MKCs.vez.

Tisztelt Rónaki Úr!

Ezúton küldöm a Bartankutatói Osztály problémáit vizsgáló bizottság jegyzőkönyvét és az osztály Szervezeti és Működési Szabályzatát, valamint a Kutatási Szabályzatot. Ha véleményed, észrevételed van az ügyvel kapcsolatban, azt kérek, hogy írásban az Egyesület címére (7623 Pécs, József A. u. 10.) küld el még a választmányi ülés előtt (2002. 09. 25.).

Pécs, 2002. 09. 16.

Köszönettel:

Bóday Miklós
titkár

F.év szept.19-én kéhez kapott ajánlott levélben küldeményekre alábbiakban röviden válaszolunk, miután másnap a MKCs vezetője személyesen Bódy titkár úrral, illetve azt követően a csoport tőredéknyi tagságával (ld. mellékletben) mindhárom írásos anyag tartalmát megvitáztuk. Az idő rövidsége és az anyag „fajsúlya” nem teszi lehetővé, hogy a választmányi ülésig alaposan megfontolt bíráló és javaslattevő írásbeli nyilatkozatot tegyünk a csoportunk nevében.

A meghallgatási jegyzőkönyv némi helyesbítésre szorul. Már a meghallgatás dátuma téves, helyesen augusztus 14. A jelenlévők beosztási titulusait folytatva Rónaki a MKCs vezetőjeként, Gál Gy. az MKCs vez. helyetteseként vett részt a meghallgatáson, mely után eltávolításukkal külön került sor Tarnaira.

Nem szerepel a jk.-ben az a javaslat miszerint az osztály felépítését és működését rögzítő szabályzat létrehozása az osztályt alkotó csoportok vezetőivel történt meg egyezéssel oldható meg az osztályelnök vezetésével.

Újra rá kell mutatnunk arra, hogy a Csoportunk beléptetése a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztályába olyan felépítési szerkezetben történt, miszerint –akkoriban– három önállóan működő –ma már kettő- kutatócsoport alkotja az osztályt és ezek tagsága limitált ME-i tagságára öt főben állapodtunk meg. Ugyanis nem a fizető tagság száma, hanem egy-egy csoport összesített teljesítménye jelenti az osztály és azon keresztül az egyesület kifizélés bizonyítható eredményes munkáját. Ezért a pénz elosztásoknál is a teljesítmény – és nem a taglétszám- lehet irányadó (ld. a 2. utóbbi évről mellékelt MKCs esemény naplár, melyben nevek, a munkavégzés és munkahelyek, valamint a gk.használat korrekt rögzítése megtörtént)

A meghallgató bizottság aláírásukkal hitelesített javaslatait bizonyára nyugodt lelkiismerettel terjesztik a választmány elé. Ezek ismételt felsorolása nélkül sorrendben véleményünk szerint:

- Az elosztás módja –mint azt az óvásunk válaszevelére történt márc.12-i levelünkben is leírtuk- elfogadhatatlan az alábbiak miatt:
 - o Az elosztásban résztvevő Tarnai Tamás személyes érdekltsége kimeríti az összeférhetetlenség tényét.
 - o Az elosztó bizottságba delegált ötödik személy nem felelt meg a kritériumoknak.
 - o Az elosztásnál nem volt jelen a DDNPI képviselője.
 - o A rendkívül aránytalan elosztás indoklása máig nem történt meg.

- Helyesnek véljük a rosszul szerkesztett pályázati szabályzat elvetését.
- A figyelmeztetést Rónaki elfogadja azzal a megjegyzéssel, hogy az egyesületi szabályok betartását tudatosan soha meg nem sértette, így ez nyitott kapukat döngel.
- A MKCs tagsággal rendelkező 2002 évre ME-i tagdíjat fizetők: Gál György, Glöckler Gábor, Kéki Antal, Kremling Lajos, Marton János, Molnár István, Rónaki László. (Tagdíját nem rendezte: Kraft J, Söder A, Toth L, Fekete L.)
- Az aktív kutatómunkában résztvevők nevei megtalálhatók a mellékeltlen csatolt „esemény naplár” címet viselő MKCs évi jelentésébe egy fejezetként –együtt a ME Évkönyvébe is közlésre- szánt anyagban. (Ennek korábbi még hiányos változatát floppyn Mendly Lajos úrnak Rónaki átadta szept.10.-én)
- A BO elnöke által minden előzetes megbeszélés mellőzésével írt két „szabályzat” melynek elfogadását a beállítása alapján nyilván fejlődőintónak tartott választmány által már szeptember 25.-el dátumozta.

A szabályzatok tartalma számunkra és nyilván más-nem szegedi-barlangkutató csoport számára elfogadhatatlan.

A csoportunk nevében nyomtatékosan kérjük, hogy a további tárolhatatlan problémák kiváltásának elkerülése miatt a választmány ne fogadja el a sebtében összeállított és a csoportokkal nem egyeztetett „Szervezeti és működési szabályzat”-ot.

Végeztül az osztály elnök csoportunkhoz való igazságos hozzáállásának bizonyítására kérjük megvizsgálni, hogy a mai napig a szegedi csoport milyen költséget használt fel, míg csoportunk ez ideig –az ismert dőccenőkkel- csak 17 800 forinthoz jutott. Feltételezésünk szerint az aránytalanság hasonló lehet a tavalyi pályázati pénzelosztás 50/230 e Ft –ban tapasztalt mértékéhez. Márpedig ez is firtatható lehet a következő közgyűlésen.

Tisztelet Választmány és meghallgató bizottság!

A fentiek elővezetésével nem akarjuk a vezető testületet sérteni és távol áll tőlünk, hogy vizsaly szítással az egyesület bármilyen úton történő rosszshírét is kelteni kívánnánk mindaddig míg ezen egyesület tagjainkét dolgozunk, viszont engedtségük meg igazságszerzetünkben történ sérelmeink orvosolásának kikövetelése. Mondjuk ezt annak tudatában, hogy az egyre inkább ellenfélként alakuló osztályelnök már a múlt év végén kezdeményezett megbeszélés során is tapasztalt kompromisszum hiány okán történt az a –egyesek szerint helytelenített, mások szerint viszont helyesselt- felszólalás, mely helyett szermtünk is célravezetőbb lett volna a házon belüli probléma megoldás. Kérjük, hogy ilyen megfontolással mértelegeljék probléma felvetéseinket.

Tisztelettel
D. L. L. L.
MKCs vezetője

Gál György
MKCs vez. helyettese

Pécs 2002 szept.23.

Melléklet: az Évönnybe szánt írás Rónaki L. összeállításában. (A szerkesztési zárásig további kiegészítése megtörténhet a napra kész állapotig.)

MEGÁLLAPODÁS

Mecsek Egyesület Választmánya és vezető testülete részére !

Miután úgy értesültünk, hogy a választmányi ülés a következő alkalomra halasztotta a Tarnai féle szabályzatok megvitatását (elfogadását !?), ezért még időbe szabadjon néhány véleményünket kifejteni, ha ezen ülésre jelen kérsünk ellenére mint megfigyelők meghívást nem kapnánk.

Sérelmeink és véleményünk az érdekeltek előtt –ha meghallgatták, elolvasták és átgondolták- világos kell legyen. Ezért ismétlése csak szócséplés lenne.

Anélkül, hogy az inkriminált –általunk elutasításra javasolt- szabályzatok részleteibe bocsátkoznánk, a csoportunk számos tagjával és a Pro Natura Barlangkutató Egyesület néhány vezetőjével történt megbeszéléseink során olyan vélemény fogalmazódott meg, hogy

- Tarnai Tamás területi illetékessége a mecseki barlangkutatás szervezeti átalakítása tárgyában enyhén szólva vitatható. A szabályzat kialakításában a korábbi csoportok, de még az osztály tagjaként működött sem vonta be, ezzel bizonyította elnöki beosztásában a barlangkutató szervezet osztlályban történő összefogást célzó tevékenységének megkívánt alkalmatlanságát.
- A területen legrégebben aktívan működő, jelenleg a MEBO-hoz tartozó -nak általunk vélt- MKCs figyelmen kívül hagyása és ezzel félre állítása egyeduralomra törésének egyértelmű bizonyítéka.
- Működésének áldásos vonatkozásaitól eltekintve (hogy a ME társelnökévé választva MEBO elnökeként még egy szegedi egyesület és egy csoport is tartozik hozzá) a dokumentált tevékenysége az Egyesület Barlangkutató Osztlályának óhatatlan szétzilálásához vezet.
- Ehhez sajnos úgy tűnik a választmány illuzsins tagjai is –érthetetlen okból- asszisztálnak.
- Az Osztlályra elképzelt szabályzata saját kizárólagos hatalmának kiépítését szolgálja.(A szabályzat trástudo átolvasója előtt ez nem lehet vitás!)
- Ezzel a Mecsekben a szegediek benyomulása előtt tevékenykedő csoportok számára nem hogy a közös célból az egyesületbe történő reménybeli csatlakozást, de éppen az elidegenítést szolgálja.

Ha a Választmány mindezek után a lelkiismereti kérdés és az egyesületi érdek mellőzésével elfogadja a Tarnai féle szabályzatot, úgy döntésükbe –miserint ránk nincs szükség- belenyugszunk és bár a ME-i tagságunkat még nem szüntettük meg, de a Tarnai féle barlangkutató osztály munkájában nem kívánunk részt venni. Együttal kinyilvánítjuk, hogy kutatási területünkön munka kapcsolatra nem kívánatosak csoportjuk tagjai. Ezt közölni fogjuk az illetékes hatóságokkal is e levelünk eljuttatásával.

Pécs 2002 okt. 15.

Rónai László
MKCs vezetője

Gál György
MKCs vez. helyettese

Amely létrejött a Mecsek Egyesület Választmánya(továbbiakban Egyesület) és a Mecseki Karszkutató Csoport(továbbiakban Csoport) vezetője Rónai László és helyettese Gál György között.

A Mecsek Egyesület Választmánya úgy döntött az ujjaalakuláskor, hogy Barlangkutató Osztlályt hoz létre, a hagyományoknak megfelelően.

A 2001 februárjában a közgyűlésen megválasztott Választmány, Osztlály Elnöknek Tarnai Tamás bízta meg. Ő az Egyesület legmagasabb létszámú (Egyesületi tagsággal rendelkező) barlangkutató csoportjának vezetője. Az általa vezetett csoport terveirol, munkájáról rendszeres tájékoztatást kap a Választmány. A barlangkutatás témájában kapcsolattartó -a Mecsek Egyesület részéről- a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága illetékeseivel és az együttműködést szervezi.

A Csoport képviselője a Mecsek Egyesület nevében, és helyette, az Elnökkel, vagy a Titkárral előzetesen egyeztetve, megbízás alapján járhat el, bármely más szervezetnél, hatóságnál.

A Mecseki Karszkutató csoport továbbra is a Mecsek Egyesület barlangkutató csoportjaként kíván tevékenykedni, akkor a jelenlegi Osztlályvezetés alatt, az osztályba integrálódik- és az együttműködés embert és morális felelőtléit elfogadja.

Olyan barlangkutató csoportokat tud a Választmány az Egyesület keretén belül -önálló csoportként- elismerni, aki a fentieket tudomásul veszi, és elfogadja.

A Mecseki Karszkutató Csoport -egy civil, közhasznú szervezet-, elapszabályát és a Barlangkutató Osztlály működési szabályzatát-elfogadja, és azt betartja.

Amennyiben a fent leirtakat elfogadja a csoport, a Választmány jó munkát kíván a mecseki barlangkutatáshoz. Ehhez a munkához a lehetőségekhez képest támogatást nyújt az Osztlály keretén belül.

Amennyiben ez a megállapodás nem jön létre, a Mecsek Egyesület Választmánya nem tekinti az Osztlály részének a Mecseki Karszkutató Csoportot. Az ehhez a témához bármilyen módon kapcsolódó további levelezéssel a Mecsek Egyesület Választmánya nem kíván foglalkozni.

A Csoport tagjait tagtársként továbbra is szeretettel várja az Egyesület, és szívesen együttműködik a barlangkutatás a Mecsek érdekében.

Pécs 2002.november. 5.

Bódy Miklós
Mecsek Egyesület Titkár

Baronék Jenő
ME Választmányi tag

Bauman József
ME Természetjáró O. vez

Mendly János
ME Választmányi tag

Rónai László
Mecseki Karszkutató Csoport vezető

Gál György
Mecseki Karszkutató vezető helyettes

Megjegyzés:
* Elfogadják a me # 1. sz. szabályzatot, de a me # 2. sz. szabályzatot nem fogadják el.
A me # 2. sz. szabályzatot jelen szabályzatunk írási, tartalmi, elnevezési, a jelen szabályzatkal szembe nem álló részét elvették, ezért a me # 2. sz. szabályzatot nem fogadják el.

Melléklet a MKCs 2002 évi jelentéséhez

A kutatásvezetők évváró beszámolói

Rónaki László – Gábor Olivér: A dunaszekcsői Török-lyuk feltárása (4 lap)

Glöckler Gábor: A Spirál-barlangban 2002 évben végzett feltáró munkák (1 lap)

Kéki Antal : A barlangi mentőszolgálat (1 lap)

Az utóbbi mellékletet –ígéret ellenére- a jelentés zárásáig nem kaptuk meg.

Pécs 2003 jan.15.

A dunaszekcsői Török-lyuk feltárása a 2002-júl. 1.-6.-i kutatótábor során.

(Rónaki László – Gábor Olivér)

FELTÁRÁSI NAPLÓ

2002. 07. 01. (hétfő)

Idő: napos, meleg

Részvevők:

Rónaki László, nyug. hidrogeológus – MKCs csoport és kutatásvezető szpeleológus
Gábor Olivér, régész – ásatásvezető, a BMMI munkatársa, az MKCs tagja
Kéki Antal, MKCs kutatásvezető helyettes

Pónya Péter, MKCs barlangász

Gáti Csilla, régész hallgató

Kistót Gábor, egyetemi hallgató

Szingler József, múzeumőr

Vendégek:

Pazarek Dezső, a Dunaszekcsőért Alapítvány kuratóriumi tagja

Dr. Pálos A., körzeti orvos

Munkavégzés:

Felülről, a szurdok feől lépcsőt építettünk a Török-lyukhoz. Kiszabadítottuk, az

eltömődött bejáratot, és eljuttunk a bejáratnál 19 méterre levő – teljesen feltöltött – függőleges akna kezdetéig.

Leletek:

A járat betöltéséből nagyrészt az utóbbi 30 év szemete került elő, valamint több bronzkori-, és néhány római kori cserépj.

2002. 07. 02. (kedd)

Idő: napos, meleg

Részvevők:

Gábor Olivér, Rónaki László, Kéki Antal, Pónya Péter, Kistót Gábor, Gáti Csilla, Gasz Tamás, Szingler József, Kléri Zsuzsa MKCs barlangász

Vendégek:

Omachat Zoltán (DDNPI-tájékoztató) és munkatársai, valamint nyári gyakorlatos egyetemistái.

Munkavégzés:

Felszereltük és kipróbáltuk a csőrlőt. Az aggregátorból biztosítottuk a belső megvilágításhoz az áramot. Mélyítettük az aknát és a vízszintes járatot.

Leletek:

Modern kori szemét

Idő: napos, meleg

Részvevők:

Gábor Olivér, Rónaki László, Kéki Antal, Pónya Péter, Kistót Gábor, Gáti Csilla, Gasz Tamás, Kléri Zsuzsa, Molnár Krisztián, barlangász

Vendégek:

Ferkov Jakab, mohácsi múzeumi igazgató, Balogh István, restaurátor, Szajcsán Éva régész – KÖH. A dunaszekcsői falutólvé munkatársai

Munkavégzés:

Folytattuk a függőleges akna mélyítését (1.5 méter haladtunk), és tovább bontottuk a bevezető járat padlóját is.

Leletek:

Modern szemét

Római téglák töredékei

2002. 07. 04. (csütörtök)

Idő: esős, szeles

Részvevők:

Gábor Olivér, Rónaki László, Kéki Antal, Pónya Péter, Kistót Gábor, Gáti Csilla, Gasz Tamás, Szingler József, Molnár Krisztián, dr. Temesi Judit jogász, Tóth László, MKCs barlangász, Szajcsán Éva, régész, dr. Kátai Levente MKCs barlangász

Vendégek:

Biró Zsolt, a Dunaszekcsőért Alapítvány alapítója

Munkavégzés:

A bejáratnál kezdve 30-50 cm-t mélyítettük a vízszintes járatot, de a betöltés alját, vagyis az eredeti járószintet még nem értük el. Néhál szélesíteni is kellett a járatot, hogy a talicska elférjen, ugyanis a csőrlőnél hatékonyabbnak bizonyult e szállítási mód.

A mélyítés során számos écsérteget találtunk, melyek közül az egyikben első világháborús, elfrozsásodott pisztoly volt. Az aknában is tovább haladtunk lefelé, melynek DNY-i falában keskeny oldalfülkét találtunk. Az akna eredeti felszínétől lefelé számítva 2,5 m-re római téglatöredékek voltak sűrűn behányva egy rétegben.

Leletek:

Római kori téglatöredékek, újkori (?) cseréptöredékek.

2002. 07. 05. (péntek)

Idő: Napos, meleg

Részvevők:

Gábor Olivér, Rónaki László, Pónya Péter, Kistót Gábor, Gáti Csilla, Gasz Tamás, Szingler József, Molnár Krisztián, dr. Temesi Judit, Tóth László, Szajcsán Éva, dr. Kátai Levente, Biró Zsolt

Vendégek:

Pazarek Dezső, Szatyor Miklós Pro Natura barlangásza - biológus

Munkavégzés:

Elkezdjük kiépíteni a szakadékhá lefelé vezető utat. Kiegészítettük a bejárat rész járószínijét. Az aknában talált fülkének elérítettük az alját. A fülkében így már fel lehet

egyenesedni. Befelé való mélység még ismeretlen, de úgy tűnik, hogy nem egy járat kezdete. Az aknákat a fülke alfajának színíje alatt tovább mélyítettük.

Leletek:

Őskori és római kori esereptöredékek.

2002. 07. 06 (szombat)

Idő: napos, meleg

Részvevők:

Gábor Olivér, Rónaki László, Kéki Antal, Gasz Tamás, Szingler József, Molnár Krisztián, Tóth László, Szajcsán Éva, dr. Kátai Levente

Munkavégzés:

Elértük az akna fenekét, mely az induló szinttől 6 m-re, a plafontól számítva pedig 12 m mélyen volt. A fenék alja zsákszerűen szűkül. felette az oldalfalak fokozatosan barnulnak, míg a kemény aljat már feketére színezték a szerves maradványok. Mérések a felszínen és a földalatti részen.

Leletek: római kori téglatöredékek.

2002.07.08. (vasárnap)

Idő: napos, meleg

Részvevők:

Mint előző napon

Vendégek: Nemes Balázs, budapesti barlangkutató, családostól.

Munkavégzés: A felmérés befejezése. A felszerelés össze pakolása, elszállítása a szállásra, majd haza utazás.

ÖSSZEFOGLALÁS

A tábor felvonulást megelőző előkészítő munkákat Gábor Olivér végezte (szállás, étkeztetés, aggregátor és egyéb felszerelés kiszállítása)

A Várhegy Duna felíli lősz falában 1860-tól ismert a Török-lyuk. Ez a leírások szerint egy Ny-i irányú folyosó végén kialakított üreg, melynek feltárására a Múzeum támogatásával szerveztük a tábor. (Halász Ferenc: Mit tudunk Dunaszekcsőről az őskortól napjainkig 2000. p.98-100.) Az első nap a törmeléklejtőt eltávolítottuk, aminek tetején keskeny rés jelezte a bejárat eltömődött nyílását.

A kezdeti állapotfelmérés szerint a szintes bejáratú folyosó a 8. méterrel 24°-os dőléssel lejtővel éri el a 19 métermel észlelt végpontot. A mennyezet közben szintesen haladt (ellentétben a régi vázlattal, ami az érzéki csalódást tükrözi), így a főté itt mintegy 7 méter magasban –mint végig- boltozatosan záródik. Semmi jel nem utalt az elmondások szerinti akna helyére. Az enyhe ívű, hosszszetben különleges hatású folyosó végét lezáró függőleges falon kb. 4 méterrel följebb egy négyzetes (Kb. 0.5 x 0.5 m) vak ablak szerű mélyedés látható. Omlásból eredő kiüregelődést nem találtunk. A feltárással váró talp fölött –középen- néhány centivel kis mélyületben helyeztünk el egy gyertyát a munka kezdetén. A világot a második naptól már Pónya Péter által szerelt lámpasor adta az aggregátor után illesztett feszültségcsökkentő trafón át. Ugyancsak ő általa szerzett 0s2"-os csövekkel összeállított állványon elhelyezett esőróval kezdődött az akna feltárás révén kitermelt anyag kiszállítása a két darab –oldalt kivágott-- 60 literes műanyag hordóval. A csőrlő acél sodronyának vezetésével jelentkezett problémák miatt áttértünk a talicskás szállításra,

melyhez a bejárat szakasz eredeti 1,5 m-es magasságát talp után szedéssel 1,9-re növeltük, meg a lejtős részről is korrekciót végeztünk a bejáratnál 10 méterig. Az akna mélyítés során a folyosó záró falától vissza 4,5 m-ig talp bontással vizsgáltuk a betöltést, így két tereplépcső alakult ki a 2 m-es szeivénnyel mélyített akna előtt. Mintegy 3 m mélyen a DNY.-i sarokban egy betöltés megbontásával közel 4 m mélyen észlelt talpnál fülkét szabadítottunk ki alig 1 m hosszán. Ennek tető részét tovább bontva 1,5 m –nél a mennyezet boltíves hajlata alatt továbbvetető levegős szük üreg vált láthatóvá. Irányát geológus kompasszal bernerve 215°-nak jegyeztük. Közben az akna mélysége a kezdéstől 6 m mélységig jutott. A fülke alatt folytatódó akna három oldalának eredeti sárga színű lősz falában nem rétegszerű –foltos-- barna elszíneződések figyelhetők meg. A bejárat (ÉK-i) fal láthatóan még betöltött anyag. Szombaton a munka végeztével kezdtünk a geodéziai felméréshez, melyet másnap reggel sikerült befejezni.

Kézi szintezővel kitűzött, -fa cövekekkel megjelölt- pontokat helyeztünk el, melyeket összekötő poligonon történt a mágneses iránymérés és szalaggal a távolságok bemérése. A jelenleg befejezett feltárási talp felett 12 m-re kitűzött 3 sz. pontnál több személy részvételére volt szükség az alumínium létrák biztonságos használatával.(Molnár Krisztián, dr. Kátai Levente, Tóth László, Szajcsán Éva) A bejárat helyét mérőszalaggal meghatároztuk a lőszfalon. E szerint a Várhegy ezen pereme alatt 22,5 m –el, illetve a hegyláb fölött 36 m-el találtuk a bejárat nyílását.

Mind ezek grafikus megjelenítése Rónaki szerkesztésében Krasznai Péter rajzaként a mellékelt ábránkon látható. (A felhasználó 1965-ös katonai térképen ez objektum méreteire utaló jelnél 1,5/14 olvasható)

A feltárt terület nagysága 20 x 1 m, azaz 20 m². A kitermelt tömedék térfogata 25 m³

A feltárási utáni állapot: a járat felegyenesedve is járható, a végén levő nyílt akna viszont balesetveszélyes, így intézkedtünk a bejárat ráccsal való lezárásáról.

Régészeti eredmények

A lőszbe vájt járat 1860-ban nyílt meg. Ekkortól tartja számon a falu lakossága. Eredetét tekintve több monda is fűződik hozzá. Leírása és alaprajza Halász Ferenc, egykori tanító 2000-ban megjelentetett iratai közi megtalálható. A kutatás célja a mesterséges járat alakjának feltérképezése, valamint rendeltetésének és korának megállapítása volt. A függőleges akna alját elértük, oldalfülkéjét részben kitisztítottuk. Kiderült, hogy a korábbi alaprajz pontatlan, mely a betöltéstől csupán féljég megszabadított járatot mutat be. A teljes alaprajz megismeréséhez számunkra is hátra van még az aknában lévő megbontott oldalfülke (vizsintes járat?) betöltődésének elhárítása. Ezt a munkát 2003-ban tervezettük elvégezni.

Rendeltetését tekintve kizárható a pinceként való használatot. A kemény lőszbe vájt, viszonylag nagymennyiségű anyagmozgatással járó munka csak a védmű rendszerhez való kapcsolódás feltételezését engedi meg. Ilyen értelemben a járat és akna rendeltetése véleményünk szerint viztároló (?), vagy menekülő járat volt. (Az akna legalján szerves anyagokra utaló, fekete elszíneződéseket találtunk, egy darab római téglatöredékekkel.) Korára nézve a belső falakon talált vésetek (grafittük) nem nyújtottak segítséget, hiszen azok mind a 20. század második feléből valók. A betöltődés rétegei alapján csak tudatos eltömés vezetett a feltárási előtti állapothoz, noha nem igazolódott az a szájhagyomány, miszerint szülő venyigével vegyessen tömedékeltek az üreget. Ezen rétegek kora a bejáratnál kimondottan a 20. század második fele, míg bejebb és az aknában már római téglákkal és cserepekkel sűrűn, valamint őskori cserepekkel ritkán vegyült rétegeket találtunk. Ezek a leletek bekerülhetnek a járatba akár a római korban, mind pedig a török időkben.

Javaslatok:

A járat természetvédelmi területen van, a Várhegy-komplexum régészeti védeltségét pedig 2001-2002 folyamán a KÖH-val együtt indítványoztuk. További védeltségi eljárás kezdeményezését feleslegesnek tartjuk.

A munka további folytatását mindenképpen szükségesnek tartjuk, hogy a Török-lyuk vízszintes járatának eredeti aiját is feltérképezhessük, valamint tovább szűkítsük eredeti rendeltetésének lehetőségét.

Közönnel vettük Pazaurek úrtól az „Aréna” nevű birodalmában a kezdő és záró este során a kutatóink megvendégelését bőséges hal és vad étkekkel, valamint a mohácsi múzeum munkatársának, Balogh István úrnak, aki a társaságot a szigeti tanyáján látta vendégül egy kitűnő bográcsos pörköltre, miután a lemenő nap sugaraiiban és a Duna hús hullámaiban a tábor során ez alkalommal megfürödtünk.

A kutatást a BMMI szponzorálta, ezáltal megoldhatóvá vált a bejárat szakszerű lezárása és a kutatók napi egyszeri meleg étellel való ellátása, valamint szállása.

Pécs 2002 augusztus

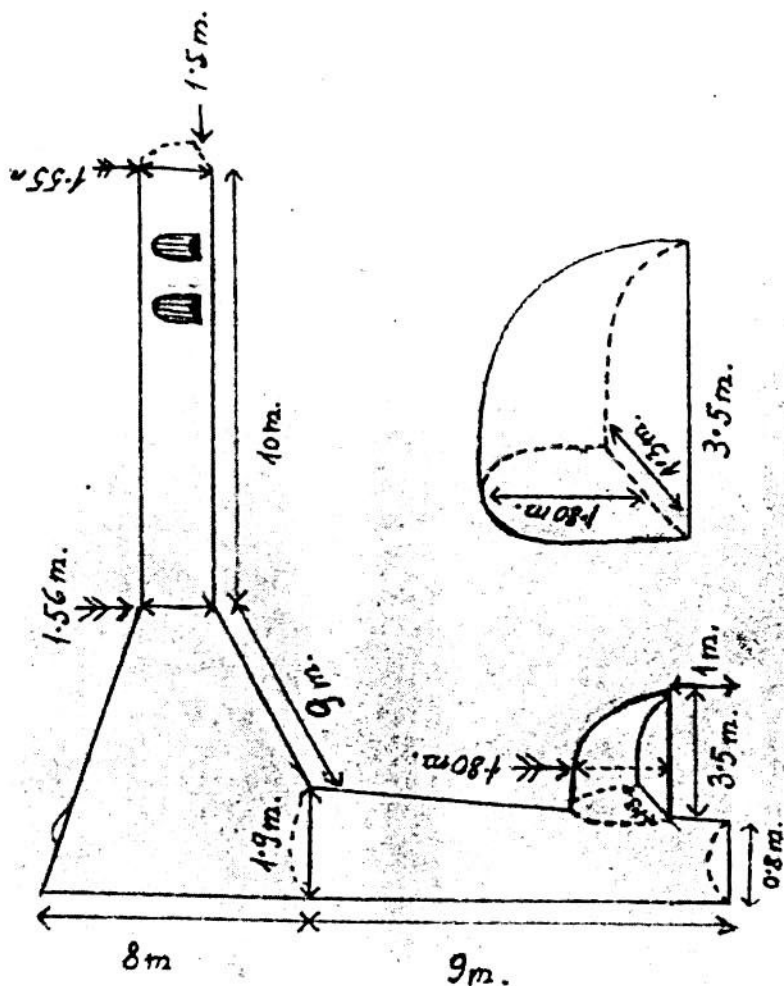
Mellékelve: 2 db A/4-es rajz

- Topográfiai térkép részlet és a Várhegy metszete a Töröklyukkal

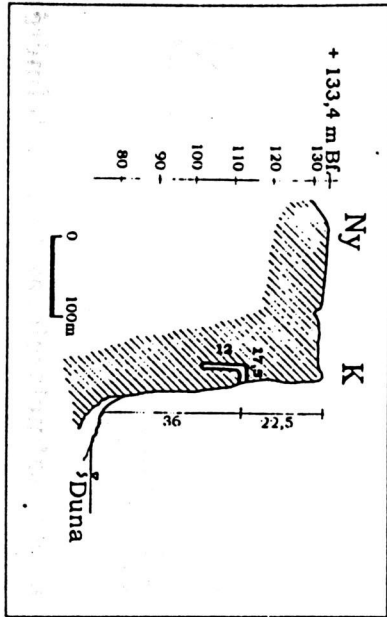
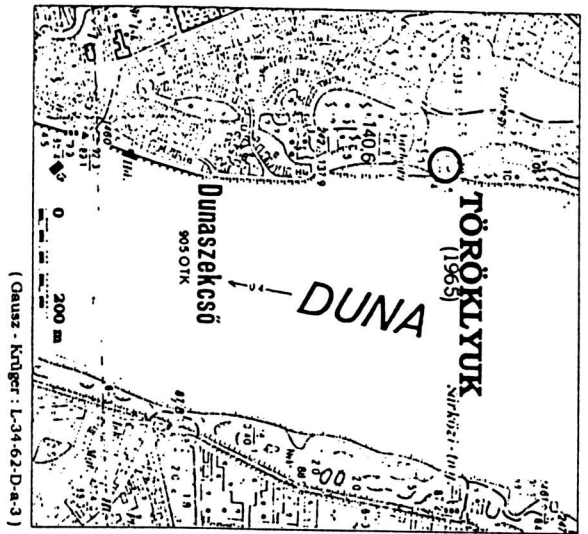
- A Töröklyuk térképe - hossz- és keresztmetszetei

Halász Ferenc:

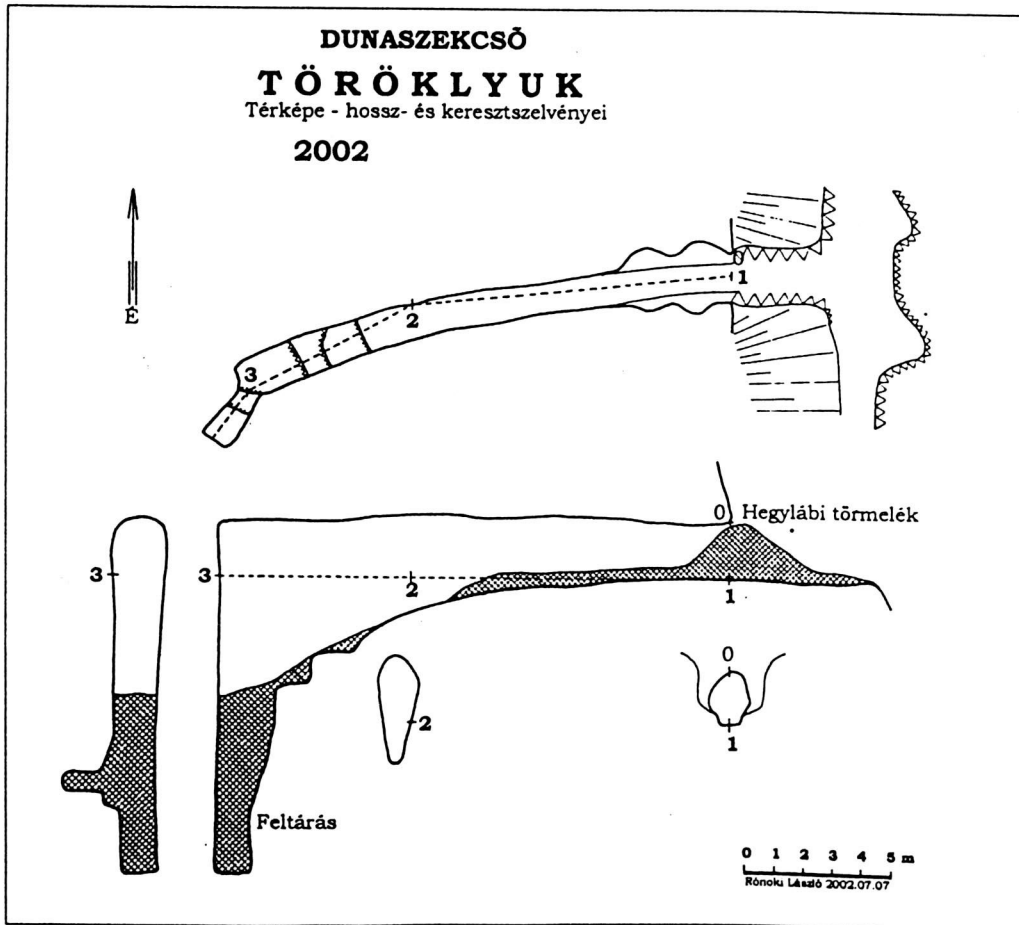
Mit tudunk Dunaszekcsőről az őskortól napjainkig
c.monográfiában (Dunaszekcső,2000) közölt rajz a 3. Táblán (p.271.)

A „Töröklyuk” keresztmetszete, az 1945-ös felmérések alapján

Dunaszekcső
Töröklyuk
2002

A 2002-es évben, az M.K.Cs. keretein belül, Glöckler Gábor kutatásvezető vezetésével végzett tevékenységek.

Feltáró kutatások:

A 2002-es évben 12 kutatási alkalommal dolgoztunk a Spirál-barlangban, ebből egy alkalommal 3 napos (március 15.-17.), két alkalommal pedig 2 napos kutatást végeztünk. Ez összesen 583 munkaórát jelentett.

Ezen kutatási napok eredményei röviden a következők voltak:

- Legjelentősebb eredményünk volt, hogy a kétéves munka után sikerült, március 15-én behatolnunk a Reménytelen-szifon-termébe.
- Megvalósítottuk a kötélpályát, rozsdamentes acélnitekkel és rozsdamentes szögvas nitfűlekkel 3 megosztás, az Előd teremben és a Hídon pedig stand került kiépítésre.
- Elbontottuk az I-es és a II-es szifon gátját, kiszélesítettük az átbúvókat, így szinte már száraz lábbal lehet eljutni a végpontra.
- A Rókalyukat kitágítottuk, így a végpont elérése, a csapat egyetlen tagjának sem jelent többé problémát.
- A Labirintus bejáratát, valamint az átjárók szükületeit kiszélesítettük, a Tökgyalut és a Forgó alatti kötömböt eltakarítottuk.
- A fotódokumentáció után elkezdtük a Reménytelen-szifon bontását.
- Kísérletet tettünk a Reménytelen-szifon leszivattyúzására, mely ugyan nem vezetett eredményre, de a szifonról fontos információkkal szolgált.
- A végponttól visszafelé (itt volt az elektromos kábel), fixpontok (3,5 mm Ø HILTI szög) kerültek a járatok falára felhelyezésre, így jelenleg a barlang a Reménytelen-szifontól a Hídig térképezhető.

Folyamatban lévő munkálatok:

- Új telefonkábel beszerzése (80 m már megvan), és beépítése.
- A kábelek újabb rögzítése a Patakos-ágban rozsdamentes acélszögekkel.
- Újabb szivattyúzási kísérlet 24 x nagyobb teljesítményű szivattyúval.
- Létra beszerzése és beépítése a 10-es Aknába, valamint az Előd-teremből a Hidig.

Oktatás:

2002-ben befejeződött az alapfokú Barlangjárói-tanfolyam, melynek egyik oktatója voltam. A csapatból eredményes vizsgát tett: Gál Bence, Halák Miklós, Német Kornél és Róth Antal. Vizsga nélkül részt vett: Antal Márta.

Emellett a csoport egy része rendszeresen kötéltechnikai és mentési gyakorlatokat végez a felszínen kiépített pályán (Nagymányok), az utóbbi időben bevonva a Pécsiket is. (Mihovics Gabi)

Túra:

Az elmúlt évben két alkalommal túráztunk:

Júliusban a Barlangnapon, Aggteleken, 5 fővel, ebből ketten családotul, vettünk részt. Itt többek közt bejártuk a Baglyok-szakadékat is, ahol kipróbálhattuk a technikai felkészültségünket is.

Novemberben 10 fővel Budapesten a Szemlőhegyi- és a Mátyáshegyi-barlangban jártunk egy kétnapos kirándulás keretében.

Egyéb tevékenység:

2002. májusában, megbízás alapján, két alkalommal végeztünk vízfestési munkálatokat a felszín alatt.

Először a Korall-zsombolyban, majd a Spirál-barlangban került a víz megfestésére.